Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►**B**

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1698/2005

2005 m. rugsėjo 20 d.

dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai

(OL L 277, 2005 10 21, p. 1)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1463/2006 2006 m. birželio 19 d.	L 277	1	2006 10 9
►**M2**	Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1944/2006 2006 m. gruodžio 19 d.	L 367	23	2006 12 22
►**M3**	Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2012/2006 2006 m. gruodžio 19 d.	L 384	8	2006 12 29
►**M4**	Tarybos reglamentas (EB) Nr. 146/2008 2008 m. vasario 14 d.	L 46	1	2008 2 21
►**M5**	Tarybos reglamentas (EB) Nr. 74/2009 2009 m. sausio 19 d.	L 30	100	2009 1 31

pataisytas:

►**C1** Klaidų ištaisymas, OL L 4, 2007 1 9, p. 10 (1698/2005)
►**C2** Klaidų ištaisymas, OL L 48, 2007 2 16, p. 3 (1463/2006)

▼B

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1698/2005

2005 m. rugsėjo 20 d.

dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 36 ir 37 straipsnius bei 299 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę [1],

kadangi:

(1) Kaimo plėtros politika turėtų padėti vykdyti ir papildyti bendros žemės ūkio politikos rinkos ir pajamų rėmimo politiką ir taip padėti pasiekti Sutartyje nustatytus tos politikos tikslus. Vykdant kaimo plėtros politiką taip pat turėtų būti atsižvelgta į Sutartyje nustatytus bendrus ekonominės ir socialinės sanglaudos politikos tikslus ir padedama jų siekti, integruojant kitus pagrindinius politikos prioritetus, išsamiai išdėstytus Lisabonos ir Geteborgo Europos Vadovų Tarybų išvadose dėl konkurencingumo ir tvaraus vystymosi.

(2) Pagal Sutartį, kuriant bendrą žemės ūkio politiką ir numatant konkrečius jos įgyvendinimo būdus, būtina atsižvelgti į žemės ūkio veiklos savitumą, kuris priklauso nuo žemės ūkio socialinės struktūros ir struktūrinių bei gamtinių įvairių kaimo vietovių skirtumų.

(3) 2003 m. birželio mėn. ir 2004 m. balandžio mėn. įvykdžius bendros žemės ūkio politikos reformą buvo padaryti pagrindiniai pakeitimai, kurie tikriausiai turės didelį poveikį ekonomikai visoje Bendrijos kaimo teritorijoje žemės ūkio gamybos modelių, žemės valdymo metodų, užimtumo ir įvairiapusiškesnių socialinių bei ekonominių sąlygų įvairiose kaimo vietovėse požiūriu.

(4) Bendrijos veikla turėtų papildyti valstybių narių atliktus veiksmus arba stengtis prisidėti prie jų. Ši partnerystė turėtų būti stiprinama susitarimais dėl įvairių rūšių partnerių dalyvavimo visapusiškai atsižvelgiant į institucinę valstybių narių kompetenciją. Suinteresuoti partneriai turėtų dalyvauti programavimo rengimo, stebėsenos ir vertinimo procese.

(5) Kadangi šio reglamento tikslo, t. y. kaimo plėtros, valstybės narės negali pakankamai pasiekti dėl tarp jo ir kitų bendros žemės ūkio politikos instrumentų esančių sąsajų, skirtumų tarp įvairių kaimo vietovių masto ir valstybių narių ribotų finansinių išteklių išsiplėtusioje Sąjungoje, ir todėl to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, suteikiant daugiametę Bendrijos finansavimo garantiją ir finansavimą skiriant prioritetinėms sritims, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

(6) Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (toliau – EŽŪFKP) veikla ir operacijos, prie kurių jis prisideda, turi būti nuoseklios bei suderinamos su kitomis Bendrijos politikos sritimis ir atitikti visus Bendrijos teisės aktus.

([1]) 2005 m. birželio 7 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

▼B

(7) Vykdydama kaimo plėtrai skirtą veiklą Bendrija rūpinasi, kad vadovaujantis Sutartimi būtų šalinami skirtumai bei skatinama vyrų ir moterų lygybė bei nediskriminavimas.

(8) Remdamasi Komisijos pasiūlymu Taryba turėtų patvirtinti strategines gaires, kad strateginis kaimo plėtros politikos turinys būtų suderintas su Bendrijos prioritetais ir taip būtų pritarta jo skaidrumui.

(9) Vadovaudamasi strateginėmis gairėmis kiekviena valstybė narė turėtų parengti savo kaimo plėtros nacionalinį strateginį planą, pagal kurį būtų rengiamos kaimo plėtros programos. Valstybės narės ir Komisija turėtų pranešti apie nacionalinės ir Bendrijos strategijos stebėseną.

(10) Kaimo plėtros programavimas turėtų atitikti Bendrijos ir nacionalinius prioritetus ir papildyti kitas Bendrijos politikos sritis, ypač žemės ūkio rinkos politiką, sanglaudos politiką ir bendrą žuvininkystės politiką.

(11) Siekiant užtikrinti tvarų kaimo vietovių vystymąsi, būtina sutelkti dėmesį į nustatytą Bendrijos pagrindinių tikslų, susijusių su žemės ūkio ir miškininkystės konkurencingumu, žemės valdymu ir aplinka, gyvenimo kokybe ir veiklos rūšių įvairinimu šiose vietovėse, skaičių, atsižvelgiant į situacijų įvairovę, pradedant atokiomis kaimo vietovėmis, kenčiančiomis dėl gyventojų mažėjimo bei nuosmukio, ir baigiant netoli miestų esančiomis kaimo vietovėmis, kurios patiria augantį urbanistinių centrų spaudimą.

(12) Būtina sukurti bendras kaimo plėtros programavimo ir peržiūros taisykles, kartu užtikrinant atitinkamą pusiausvyrą tarp kaimo plėtros programų krypčių, atitinkančių tuos pagrindinius tikslus. Programų trukmė turėtų būti septyneri metai.

(13) Norint padidinti žemės ūkio ir miškininkystės sektorių konkurencingumą, svarbu sukurti aiškias plėtros strategijas, skirtas žmogiškojo potencialo, fizinio potencialo ir žemės ūkio produkcijos kokybės gerinimui ir pritaikymui.

(14) Žmogiškajam potencialui turėtų būti skiriamos priemonės, susijusios su mokymu, informavimu ir žinių skleidimu, jaunųjų ūkininkų įsikūrimu, ankstyvu ūkininkų ir ūkio darbuotojų pasitraukimu iš prekinės žemės ūkio gamybos, ūkininkų ir miškų valdytojų naudojimusi konsultavimo paslaugomis, ūkio valdymo, pavadavimo ir konsultavimo paslaugų, taip pat miškininkystės konsultavimo paslaugų sistemos sukūrimu.

(15) Mokymo, informavimo ir žinių skleidimo atveju, žemės ūkio ir miškininkystės raidai ir specializacijai būtinas atitinkamo lygio techninis ir ekonominis mokymas, įskaitant naujų informacinių technologijų išmanymą, taip pat pakankamas informuotumas produktų kokybės, mokslinių tyrimų rezultatų ir tausojančio gamtinių išteklių valdymo srityje, įskaitant kompleksinio susiejimo reikalavimus ir gamybos praktikos, suderinamos su kraštovaizdžio priežiūra ir jo vertės didinimu bei aplinkos apsauga, taikymą. Todėl būtina išplėsti suaugusiųjų mokymo, informavimo ir žinių skleidimo veiklą su žemės ūkiu, maistu ir miškininkyste susijusiais klausimais. Ši veikla apima žemės ūkio ir miškininkystės konkurencingumo klausimus, taip pat žemės valdymo ir aplinkosaugos tikslus.

(16) Jauniesiems ūkininkams skiriama speciali parama gali palengvinti jų pradinį įsikūrimą ir struktūrinį jų valdų pritaikymą po įsikūrimo. Įsikūrimo priemonė turėtų būti vykdoma su sąlyga, jog bus parengtas verslo planas kaip priemonė, užtikrinanti naujos žemės ūkio valdos veiklos plėtrą per tam tikrą laiką.

(17) Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos turėtų būti susijęs su esminiu struktūriniu perduotų valdų pakeitimu panaudojant jaunųjų ūkininkų įsikūrimo priemonę pagal tos prie-

▼B

monės reikalavimus arba perduodant valdą, kad ji būtų padidinta, taip pat atsižvelgiant į patirtį, įgytą įgyvendinant ankstesnes Bendrijos schemas šioje srityje.

(18) Ūkininkų ir miškų savininkų naudojimasis valdymo ir konsultavimo paslaugomis turėtų pagerinti tausojantį jų valdų valdymą. Naudojimasis ūkių konsultavimo paslaugomis, numatytomis 2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1782/2003, nustatančiame bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiame tam tikras paramos schemas ūkininkams ([1]), turėtų padėti ūkininkams įvertinti jų žemės ūkio valdų rezultatus ir nustatyti reikiamus patobulinimus, susijusius su teisės aktų nustatytais valdymo reikalavimais, išdėstytais minėtame reglamente, ir Bendrijos darbo saugos standartais.

(19) Ūkio valdymo, pavadavimo ir konsultavimo paslaugų ūkininkams ir konsultavimo paslaugų miškų valdytojams sistemos sukūrimas turėtų padėti jiems pritaikyti, patobulinti ir palengvinti valdymą bei pagerinti bendrus jų valdų veiklos rezultatus toliau didinant žmogiškąjį potencialą žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose.

(20) Fiziniam potencialui turėtų būti skiriamos priemonės, susijusios su žemės ūkio valdų modernizavimu, miškų ekonominės vertės didinimui, žemės ūkio ir miškų ūkio produktų vertės didinimu, naujų produktų, procesų ir technologijų žemės ūkio ir maisto sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje vystymo skatinimu, žemės ūkio ir miškininkystės infrastruktūros gerinimu ir plėtojimu, stichinių nelaimių paveikto žemės ūkio gamybos potencialo atkūrimu ir atitinkamų prevencinių priemonių įdiegimu.

(21) Bendrijos pagalbos ūkių investicijoms tikslas – modernizuoti žemės ūkio valdas siekiant pagerinti jų ekonominės veiklos rezultatus geriau naudojant gamybos veiksnius, įskaitant naujų technologijų ir inovacijų įdiegimą, orientuojantis į kokybę, ekologiškus produktus ir žemės ūkio ir (arba) ne žemės ūkio veiklos įvairinimą, įskaitant ne maisto sektorius ir energetinius augalus, taip pat gerinant aplinkosaugą, darbo saugą, higieną ir gyvūnų gerovę žemės ūkio valdose, tuo pat metu supaprastinant pagalbos investicijoms reikalavimus, palyginti su nustatytais 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1257/1999 dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) paramos kaimo plėtrai ([2]).

(22) Privatūs miškai užima svarbią vietą ekonominėje kaimo vietovių veikloje, todėl Bendrijos pagalba yra svarbi didinant ir plečiant jų ekonominę vertę, didinant gamybos įvairinimą ir rinkos galimybes tokiuose sektoriuose kaip tie, kuriuose naudojami atsinaujinantys energijos šaltiniai, kartu išlaikant tausojantį valdymą ir įvairiapusį miškų funkcionalumą.

(23) Turėtų būti skatinami pirminių žemės ūkio ir miškininkystės produktų perdirbimo ir prekybos patobulinimai panaudojant paramą investicijoms, skirtoms perdirbimo ir prekybos sektoriaus veiksmingumui didinti, skatinant žemės ūkio ir miškininkystės produktų perdirbimą atsinaujinančiai energijai gaminti, įdiegiant naujas technologijas ir inovacijas, atveriant naujas rinkos galimybes žemės ūkio ir miškininkystės produktams, pabrėžiant kokybę, gerinant aplinkos apsaugą, darbo saugą, higieną ir gyvūnų gerovę, paprastai orientuojantis į mikroįmones, mažąsias ir vidutines įmones bei kitas tam tikro dydžio įmones, turinčias geresnes galimybes didinti vietos produktų vertę, kartu supaprastinant pagalbos investicijoms reikalavimus, palyginti su nustatytais Reglamente (EB) Nr. 1257/1999.

([1]) OL L 270, 2003 10 21, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 118/2005 (OL L 24, 2005 1 27, p. 15).
([2]) OL L 160, 1999 6 26, p. 80. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2223/2004 (OL L 379, 2004 12 24, p. 1).

▼B

(24) Padidėjus konkurencijai svarbu užtikrinti, kad žemės ūkio ir maisto sektorius bei miškininkystės sektorius galėtų pasinaudoti rinkos teikiamomis galimybes, taikydami plačiai paplitusius inovacinius būdus vystant naujus produktus, procesus ir technologijas. Šiuo tikslu turėtų būti skatinamas ūkininkų, maisto ir žaliavų perdirbimo pramonės bei kitų suinteresuotų šalių bendradarbiavimas.

(25) Žemės ūkio infrastruktūra bei stichinių nelaimių prevencinės ir atkuriamosios priemonės turėtų prisidėti prie žemės ūkio ir miškininkystės konkurencingumo krypties.

(26) Žemės ūkio gamybos ir produktų kokybei gerinti turėtų būti skiriamos priemonės, padedančios ūkininkams atitikti Bendrijos teisės aktuose nustatytus standartus, skatinančios ūkininkus dalyvauti maisto kokybės schemose ir remiančios gamintojų grupes informavimo ir skatinimo veiklose.

(27) Standartų atitikties priemonės tikslas – skatinti ūkininkus sparčiau įgyvendinti reiklius Bendrijos teisės aktuose nustatytus standartus, susijusius su aplinka, visuomenės sveikata, gyvūnų ir augalų sveikata, gyvūnų gerove ir darbo sauga, ir jų laikytis. Dėl šių standartų ūkininkams gali atsirasti naujų įsipareigojimų, taigi parama turėtų būti teikiama dėl šių įsipareigojimų atsirandančioms papildomoms išlaidoms arba prarastoms pajamoms iš dalies padengti.

(28) Paramos Bendrijos arba nacionalinėse maisto kokybės schemose dalyvaujantiems ūkininkams teikimo priemonės tikslas – dėl jų dalyvavimo tokiose schemose suteikti vartotojams naudojamo produkto arba gamybos proceso kokybės garantijas, pirminiams žemės ūkio produktams suteikti pridėtinę vertę ir padidinti rinkos galimybes. Kadangi dalyvaujant tokiose schemose gali atsirasti papildomų išlaidų ir įsipareigojimų, kurie rinkoje pilnai neatlyginami, ūkininkai turėtų būti skatinami dalyvauti tokiose schemose.

(29) Būtina, kad vartotojai geriau suprastų, kokie produktai gaminami pagal pirmiau minėtas kokybės schemas ir kokios yra jų specifikacijos. Gamintojų grupėms parama turėtų būti teikiama siekiant informuoti vartotojus ir skatinti produktus, tiekiamus pagal valstybių narių remiamas kokybės schemas, numatytas jų kaimo plėtros programose.

(30) Būtina užtikrinti sklandų pagal 2003 m. Stojimo aktą įdiegtų atskirų priemonių, t. y. pusiau natūriniam ūkininkavimui skirtos priemonės ir gamintojų grupėms skirtos priemonės, perkėlimą.

(31) Parama konkretiems žemės valdymo metodams turėtų būti prisidedama prie tvaraus vystymosi, ūkininkus ir miškų valdytojus skatinant pirmiausia taikyti žemėnaudos metodus, suderinamus su būtinybe išsaugoti natūralią aplinką ir kraštovaizdį, apsaugoti ir pagerinti gamtinius išteklius. Parama turėtų būti prisidedama prie Šeštosios Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programos ir pirmininkaujančios valstybės narės išvadų dėl tvaraus vystymosi strategijos įgyvendinimo. Pagrindiniai klausimai, į kuriuos turi būti kreipiamas dėmesys, yra šie: biologinė įvairovė, *Natura 2000* valdymas, vandens ir dirvožemio apsauga, klimato kaitos švelninimas, įskaitant šiltnamio dujų išmetimo mažinimą, amoniako išmetimo mažinimą ir tausojantį pesticidų naudojimą.

(32) Miškininkystė yra neatsiejama kaimo plėtros dalis, o paramą tausojančiai žemėnaudai turėtų sudaryti tausojantis miškų valdymas bei daugiafunkcinis miškų vaidmuo. Miškai teikia visokeriopą naudą: jie yra atsinaujinančių ir aplinką tausojančių produktų žaliava bei yra svarbūs ekonominei gerovei, biologinei įvairovei, anglies apykaitos ciklui, vandens pusiausvyrai, erozijos kontrolei bei gamtinių pavojų prevencijai, taip pat tinka socialinėms ir rekreacinėms paslaugoms. Miškininkystės priemonės turėtų būti tvirtinamos atsižvelgiant į Bendrijos ir valstybių narių tarptautinius įsipareigojimus ir grindžiamos valstybių narių

▼B

nacionalinėmis arba subnacionalinėmis miškų programomis ar lygiavertėmis priemonėmis, kuriose turėtų būti atsižvelgta į ministrų konferencijose Europos miškų apsaugos klausimais prisiimtus įsipareigojimus. Miškininkystės priemonės turėtų prisidėti prie Bendrijos miškininkystės strategijos įgyvendinimo. Teikiant šią paramą turėtų būti vengiama konkurencijos iškraipymo ir ji turėtų būti nešališka rinkos atžvilgiu.

(33) Kalnuotose vietovėse skiriamos išmokos dėl gamtinių kliūčių ir išmokos kitose vietovėse, kuriose yra kliūčių, nuolat naudojant žemės ūkio paskirties žemę turėtų padėti išsaugoti kaimo vietoves, toliau taikyti ir skatinti tausojančias ūkininkavimo sistemas. Kad būtų užtikrintas šios paramos schemos veiksmingumas ir pasiekti jos tikslai, reikėtų apibrėžti objektyvius išmokų dydžio nustatymo kriterijus. Kai kurios Reglamento (EB) Nr. 1257/1999 nuostatos, susijusios su parama mažiau palankioms ūkininkauti vietovėms, turėtų tam tikrą laiką likti galioti.

(34) Parama ir toliau turėtų būti skiriama ūkininkams, ūkininkaujantiems vietovėse su konkrečiomis kliūtimis, atsirandančiomis dėl 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos ([1]) ir 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos ([2]) įgyvendinimo siekiant prisidėti prie veiksmingo *Natura 2000* teritorijų valdymo. Parama taip pat turėtų būti teikiama ūkininkams, ūkininkaujantiems upių baseinų teritorijose su kliūtimis, atsirandančiomis dėl 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB, nustatančios Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus ([3]), įgyvendinimo.

(35) Agrarinės aplinkosaugos išmokos ir toliau turėtų būti svarbios remiant kaimo vietovių tvarų vystymąsi ir atsižvelgiant į visuomenėje didėjantį aplinkosaugos paslaugų poreikį. Išmokos toliau turėtų skatinti ūkininkus ir kitus žemės valdytojus tarnauti visuomenei diegiant ar toliau taikant žemės ūkio gamybos metodus, suderinamus su aplinkos, kraštovaizdžio ir jo savitumų, gamtinių išteklių, dirvožemio ir genetinės įvairovės apsauga bei gerinimu. Todėl genetinių išteklių apsaugai žemės ūkyje turėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys. Pagal principą „teršėjas moka“ šios išmokos turėtų būti mokamos tik už tuos įsipareigojimus, kurie apima daugiau nei atitinkami privalomi standartai.

(36) Ūkininkai toliau turėtų būti skatinami įdiegti aukšto lygio gyvūnų gerovės standartus, numatant paramą ūkininkams, įsipareigojantiems įdiegti tuos gyvulininkystės standartus, kurie apima daugiau nei atitinkami privalomi standartai.

(37) Parama turėtų būti skiriama pelno nesiekiančioms investicijoms, kai jos yra būtinos siekiant įvykdyti įsipareigojimus, prisiimtus pagal agrarinės aplinkosaugos schemas ar kitus agrarinės aplinkosaugos tikslus, arba kai jos didina atitinkamų *Natura 2000* ar kitų didelės gamtinės vertės teritorijų žemės ūkio visuomeninę estetinę vertę.

(38) Siekiant prisidėti prie aplinkos apsaugos, užkirsti kelią gamtiniams pavojams ir gaisrams, taip pat sušvelninti klimato kaitą, miškų ištekliai turėtų būti plečiami ir didinami, įveisiant mišką žemės ūkio paskirties ir ne žemės ūkio paskirties žemėje. Miškas turėtų būti įveisiamas atsižvelgiant į vietos sąlygas, būti suderinamas su aplinka ir didinti biologinę įvairovę.

([1]) OL L 103, 1979 4 25, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 807/2003 (OL L 122, 2003 5 16, p. 36).

([2]) OL L 206, 1992 7 22, p. 7. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

([3]) OL L 327, 2000 12 22, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 2455/2001/EB (OL L 331, 2001 12 15, p. 1).

▼B

(39) Agrarinės miškininkystės sistemos yra labai vertingos ekologiniu ir socialiniu požiūriu, nes jos jungia ekstensyvias žemės ūkio ir miškininkystės sistemas, skirtas aukštos kokybės medienai ir kitiems miško produktams gaminti. Jų įkūrimas turėtų būti remiamas.

(40) Atsižvelgiant į miškų reikšmę sėkmingam Direktyvų 79/409/EEB ir 92/43/EEB įgyvendinimui, miškų valdytojams turėtų būti skiriama konkreti parama siekiant padėti išspręsti konkrečias problemas, kylančias įgyvendinant šias direktyvas.

(41) Reikėtų nustatyti miškų aplinkosaugos išmokas už savanoriškus įsipareigojimus didinti biologinę įvairovę, saugoti ypač vertingas miškų ekosistemas ir didinti apsauginę miškų vertę atsižvelgiant į dirvožemio eroziją, vandens išteklių palaikymą, vandens kokybę ir gamtinius pavojus.

(42) Parama turėtų būti skiriama miškininkystės potencialui stichinių nelaimių ir gaisrų paveiktuose miškuose atkurti ir prevencinėms priemonėms diegti. Gaisrų prevencinės priemonės turėtų būti taikomos teritorijoms, kurias valstybės narės pagal miškų apsaugos planus priskiria didelio arba vidutinio gamtinio gaisringumo klasei.

(43) Parama turėtų būti skiriama miškų valdytojų pelno nesiekiančioms investicijoms, kai jos yra būtinos siekiant įvykdyti miškų aplinkosaugos įsipareigojimus ar pasiekti kitus aplinkosaugos tikslus, arba kai jos skiriamos miškams siekiant padidinti atitinkamų teritorijų visuomeninę estetinę vertę.

(44) Siekdamos užtikrinti planingą ir veiksmingą pagal šį reglamentą skiriamos paramos žemės valdymui naudojimą, valstybės narės turėtų nustatyti tam tikrų šios krypties priemonių taikymo teritorijas. Kalnuotos vietovės ir kitos vietovės, kuriose yra kliūčių, turėtų būti nustatytos pagal objektyvius bendrus kriterijus. Todėl Tarybos direktyvos ir sprendimai, tvirtinantys mažiau palankių ūkininkauti vietovių sąrašus arba iš dalies keičiantys tokius sąrašus pagal 1997 m. gegužės 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 950/97 dėl žemės ūkio struktūrų veiksmingumo didinimo ([1]) 21 straipsnio 2 ir 3 dalis, turėtų būti panaikinti nuo vėlesnės datos. *Natura 2000* teritorijos yra nustatytos pagal Direktyvas 79/409/EEB ir 92/43/EEB. Valstybės narės turėtų nustatyti teritorijas, tinkamas apželdinti mišku dėl tokių aplinkosaugos priežasčių kaip apsauga nuo erozijos, gamtinių pavojų prevencija arba miško išteklių išplėtimas siekiant sušvelninti klimato kaitą, jos taip pat turėtų nustatyti vidutinio ir didelio gamtinio gaisringumo miškų plotus.

(45) Reikėtų nustatyti sankcijų sistemą, taikomą tais atvejais, kai paramos gavėjai, gaunantys išmokas pagal tam tikras žemės valdymo priemones, visoje savo valdoje nevykdo privalomų reikalavimų, numatytų Reglamente (EB) Nr. 1782/2003, atsižvelgiant į reikalavimų nesilaikymo lygį, mastą, pastovumą ir kartojimąsi.

(46) Kaimo vietovėse būtina remti pokyčius, padedant jose įvairinti žemės ūkio veiklą, pereinant prie ne žemės ūkio veiklos, plėtoti ne žemės ūkio sektorius, skatinti užimtumą, gerinti pagrindines paslaugas, įskaitant vietos galimybę naudotis informacinėmis ir ryšių technologijomis (IT), investuoti į kaimo vietovių patrauklumo didinimą, kad būtų pakeistos ekonominio ir socialinio nuosmukio bei gyventojų mažėjimo kaime tendencijos. Taip pat šiuo atžvilgiu būtina stengtis didinti žmogiškąjį potencialą.

(47) Parama turėtų būti skiriama ir kitoms priemonėms, susijusioms su įvairesnėmis kaimo ekonomikos sritimis. Tokių priemonių sąrašas

([1]) OL L 142, 1997 6 2, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1257/1999.

▼B

turėtų būti nustatomas remiantis *Leader* iniciatyvos patirtimi ir atsižvelgiant į daugiasektorinius vientisos kaimo plėtros poreikius.

(48) Įgyvendinant vietos plėtros strategijas gali būti padidinta teritorinė darna ir sąveika tarp priemonių, skirtų įvairesnėms kaimo ekonomikos sritims ir gyventojams. Todėl pageidautina, kad priemonės, susiję su įvairesnėmis kaimo ekonomikos sritimis, būtų įgyvendinamos taikant vietos plėtros strategijas.

(49) Būtina aiškiai apibrėžti darnos ir papildomumo principus, pagal kuriuos gyvenimo kokybės kaimo vietovėse gerinimo ir kaimo ekonomikos įvairinimo kryptis derėtų su kitais Bendrijos finansiniais instrumentais, ypač sanglaudos politika.

(50) Praėjus trims programavimo laikotarpiams *Leader* iniciatyva pasiekė brandos lygį ir sudarė sąlygas kaimo vietovėse plačiau įgyvendinti *Leader* metodą pagrindinio kaimo plėtros programavimo srityje. Todėl reikėtų numatyti pagrindinių *Leader* metodo principų perkėlimą į programas, pagal kuriuos jose būtų nustatyta konkreti kryptis, ir apibrėžti vietos veiklos grupes bei remtinas priemones, įskaitant partneryščių gebėjimus, vietos strategijų įgyvendinimą, bendradarbiavimą ir veiklą tinkle bei įgūdžių įgijimą.

(51) Atsižvelgiant į *Leader* metodo svarbą, šiai krypčiai reikėtų numatyti ženklią EŽŪFKP įnašo dalį.

(52) EŽŪFKP turės remti su programų įgyvendinimu susijusias veiklas, taikant techninę pagalbą. Bendrijos lygiu reikėtų sukurti kaimo plėtros tinklą, kaip dalį 2005 m. birželio 21 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1290/2005 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo ([1]) 5 straipsnyje numatytos techninės pagalbos.

(53) Reikėtų numatyti nuostatas dėl turimų išteklių paskirstymo. Šie ištekliai turėtų atitikti 2007–2013 m. laikotarpio finansinę perspektyvą. Visa kaimo plėtrai skirta suma turėtų būti paskirstoma kasmet. Regionams, atitinkantiems reikalavimus pagal konvergencijos tikslą, turėtų būti leidžiama skirti ženklias sumas.

(54) Turėtų būti numatyta nuostata, leidžianti Tarybai nustatyti Bendrijos paramos kaimo plėtrai dydį pagal šį reglamentą laikotarpiui nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d., jos metinį išskirstymą ir minimalią sumą, skiriamą regionams, atitinkantiems reikalavimus pagal konvergencijos tikslą, pagal 2007–2013 m. laikotarpio finansinę perspektyvą ir Tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžeto vykdymo tvarkos ir biudžeto sudarymo procedūros tobulinimo tam pačiam laikotarpiui.

(55) Valstybei narei konvergencijos tikslui skirta metinių asignavimų iš fondų dalis, gaunama iš EŽŪOGF orientavimo dalies, struktūrinių fondų, Sanglaudos fondo (toliau – SF) ir Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento ([2])(toliau – ŽOFI), neturėtų viršyti viršutinės ribos, nustatytos atsižvelgiant į jos įsisavinimo pajėgumus.

(56) Preliminarūs asignavimų paskirstymo galimiems valstybių narių įsipareigojimams kriterijai turi būti nustatyti taikant objektyvų ir skaidrų metodą.

(57) Be šių sumų, valstybės narės turėtų atsižvelgti į sumas pagal Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 12 straipsnio 2 dalį.

(58) Iš šių fondų skiriami asignavimai programavimui turėtų būti indeksuojami pagal vienodo dydžio normą.

([1]) OL L 209, 2005 8 11, p. 1.
([2]) 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1263/1999 dėl Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento (OL L 161, 1999 6 26, p. 54).

▼B

(59) Kaimo plėtros programavimui skirto EŽŪFKP finansavimo lygis turėtų būti nustatytas valstybių narių viešųjų išlaidų atžvilgiu, atsižvelgiant į žemės valdymui ir aplinkai teikiamo prioriteto svarbą, padėtį regionuose, atitinkančiuose reikalavimus pagal konvergencijos tikslą, ir *Leader* metodui teikiamą prioritetą.

(60) Siekiant sumažinti specifinius ūkininkavimo ir miškų ūkio veiklos apribojimus ir struktūrines problemas bei didinti žemės ūkio ir miškų ūkio produktų vertę, kurią sąlygoja jų atokumas, buvimas saloje arba tolima padėtis, taip pat kaimo ekonomikos priklausomybė nuo riboto žemės ūkio produktų skaičiaus, bei siekiant skatinti aktyvią kaimo plėtros politiką, Sutartyje paminėtuose atokiausiuose regionuose ir salose, kurioms taikomas 1993 m. liepos 19 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2019/93, nustatantis konkrečias priemones mažosioms Egėjo jūros saloms dėl tam tikrų žemės ūkio produktų ([1]), turėtų būti taikomos specialios nuostatos dėl tam tikrų kaimo plėtros priemonių ir atitinkami bendro finansavimo iš EŽŪFKP lygiai.

(61) Taikant subsidiarumo principą ir atsižvelgiant į išimtis, turėtų būti numatytos nacionalinės taisyklės dėl išlaidų atitikimo reikalavimams.

(62) Siekiant užtikrinti veiksmingą, sąžiningą ir tvarią EŽŪFKP paramą, reikėtų numatyti nuostatas, garantuojančias ilgalaikius su investicijomis susijusius veiksmus, ir vengti Fondo naudojimo nesąžiningai konkurencijai atsirasti.

(63) Decentralizuoti EŽŪFKP veiksmai turėtų būti įgyvendinami teikiant garantijas, ypač dėl įgyvendinimo kokybės, rezultatų, patikimo finansų valdymo ir kontrolės.

(64) Valstybės narės turėtų imtis priemonių, kad užtikrintų patikimą valdymo ir kontrolės sistemų darbą. Šiuo tikslu būtina nustatyti bendrus principus ir pagrindines funkcijas, kurias turėtų užtikrinti kiekviena valdymo ir kontrolės sistema. Todėl būtina išlaikyti vienos valdymo institucijos skyrimą ir apibrėžti jos pareigas.

(65) Turėtų būti vykdoma atitinkama kiekvienos kaimo plėtros programos stebėsena, kurią vykdytų Stebėsenos komitetas, ir veiksmingai tenkinami konkretūs kaimo plėtros poreikiai remiantis kartu su valstybėms narėms nustatyta ir įgyvendinama bendra stebėsenos ir vertinimo sistema.

(66) EŽŪFKP veiksmų veiksmingumas ir poveikis taip pat priklauso nuo patobulinto vertinimo remiantis bendra stebėsenos ir vertinimo sistema. Ypač turėtų būti vertinamas programų parengimas, įgyvendinimas ir užbaigimas.

(67) Siekiant sudaryti sąlygas partnerystei veiksmingai veikti ir remti Bendrijos veiksmus, turėtų būti kuo plačiau skelbiama informacija apie juos. Už tai atsako šioms programoms vadovaujančios institucijos.

(68) Kaimo plėtra, kaip ji apibrėžiama šiame reglamente, turėtų atitikti reikalavimus valstybės narės paramai gauti be Bendrijos bendro finansavimo. Atsižvelgiant į ekonominį tokios pagalbos poveikį ir siekiant užtikrinti darną su Bendrijos paramos skyrimo reikalavimus atitinkančiomis priemonėmis bei supaprastinti procedūras, reikėtų nustatyti specialias valstybės pagalbos taisykles, kartu atsižvelgiant į patirtį, įgytą įgyvendinant Reglamentą (EB) Nr. 1257/1999. Be to, valstybėms narėms reikėtų leisti teikti valstybės pagalbą, skirtą papildomam kaimo plėtros, kuriai skiriama Bendrijos parama, finansavimui, laikantis į programavimą įtrauktos pranešimo pagal šio reglamento nuostatas tvarkos.

([1]) OL L 184, 1993 7 27, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1782/2003.

▼B

(69) Siekiant supaprastinti perėjimą iš esamos paramos schemos į naują kaimo plėtros paramos schemą, reikėtų patvirtinti atitinkamas taisykles.

(70) Naujoji paramos schema, numatyta šiame reglamente, pakeičia esamą paramos schemą. Todėl Reglamentas (EB) Nr. 1257/1999 turėtų būti panaikintas nuo 2007 m. sausio 1 d., išskyrus tam tikras nuostatas, susijusias su mažiau palankiomis ūkininkauti vietovėmis, kurios turėtų būti panaikintos nuo vėlesnės datos.

(71) Šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką [1].

(72) Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas pareiškė savo nuomonę [2].

(73) Regionų komitetas pareiškė savo nuomonę [3],

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

TIKSLAI IR BENDROSIOS PARAMOS TEIKIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS

IR SĄVOKŲ APIBRĖŽIMAI

1 straipsnis

Taikymo sritis

Šis reglamentas:

1. nustato bendras taisykles, reglamentuojančias Bendrijos paramą kaimo plėtrai, kurią finansuoja EŽŪFKP, įsteigtas Reglamentu (EB) Nr. 1290/2005;

2. apibrėžia tikslus, prie kurių turi prisidėti kaimo plėtros politika;

3. apibrėžia strateginį kaimo plėtros politikos kontekstą, įskaitant Bendrijos kaimo plėtros politikos strateginių gairių (toliau - Bendrijos strateginės gairės) ir nacionalinės strategijos planų nustatymo būdą;

4. apibrėžia kaimo plėtros prioritetus ir priemones;

5. nustato partnerystės, programavimo, vertinimo, finansų valdymo, stebėsenos ir kontrolės taisykles, grindžiamas valstybių narių ir Komisijos bendra atsakomybe.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šiame reglamente:

---

[1] OL L 184, 1999 7 17, p. 23.
[2] 2005 m. kovo 9 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).
[3] 2005 m. vasario 23 d. nuomonė (OL C 164, 2005 7 5, p. 18).

▼B

a) programavimas – keliais etapais vykstantis organizavimo, sprendimų priėmimo ir finansavimo procesas, skirtas daugiamečiams Bendrijos ir valstybių narių bendriems veiksmams įgyvendinti siekiant prioritetinių EŽŪFKP tikslų;

b) regionas – teritorinis vienetas, atitinkantis Teritorinių statistinių vienetų nomenklatūros 1 arba 2 lygius (NUTS I ir II lygiai), kaip apibrėžta 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo ([1]);

c) kryptis – darni priemonių, skirtų konkrečioms užduotimis, nustatomoms tiesiogiai jas įgyvendinant, ir padedančioms vykdyti vieną ar kelis 4 straipsnyje nustatytus tikslus, grupė;

d) priemonė – veiksmai, prisidedantys prie 4 straipsnio 2 dalyje nurodytos krypties įgyvendinimo;

e) veiksmas – pagal atitinkamos kaimo plėtros programos kriterijus pasirinktas projektas, sutartis, susitarimas ar kita veikla, kuriuos vykdo vienas arba keli paramos gavėjai ir kurie sudaro sąlygas pasiekti 4 straipsnyje nustatytus tikslus;

f) bendra stebėsenos ir vertinimo sistema – bendras Komisijos ir valstybių narių sukurtas metodas, apibrėžiantis ribotą bendrų rodiklių, susijusių su programų pradine padėtimi, finansiniu vykdymu, pajėgumais, rezultatais ir poveikiu, skaičių;

g) vietos plėtros strategija – darni veiksmų, skirtų vietos tikslams ir poreikiams pasiekti ir įgyvendinamų partnerystės būdu atitinkamame lygmenyje, grupė;

h) paramos gavėjas – valstybinis ar privatus veiklos vykdytojas, įstaiga arba firma, kurie atsako už veiksmų atlikimą arba paramos gavimą;

i) viešosios išlaidos – viešasis veiksmų finansavimas iš valstybės, regioninių arba vietos valdžios institucijų biudžeto arba Europos Bendrijų biudžeto arba kitos panašios išlaidos. Veiksmų finansavimas iš viešosios teisės reglamentuojamų įstaigų arba vienos ar kelių regioninių ar vietos valdžios institucijų ar viešosios teisės reglamentuojamų įstaigų asociacijų, kaip apibrėžta 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo ([2]), biudžeto laikomas viešuoju finansavimu;

j) konvergencijos tikslas – veiksmų, skirtų mažiausiai išsivysčiusioms valstybėms narėms ir regionams, tikslas pagal Bendrijos teisės aktus, reglamentuojančius Europos regioninės plėtros fondą (toliau – ERPF), Europos socialinį fondą (toliau – ESF) ir SF, laikotarpiu nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

([1]) OL L 154, 2003 6 21, p. 1.
([2]) OL L 134, 2004 4 30, p. 114.

▼B

II SKYRIUS

PASKIRTIS IR TIKSLAI

3 straipsnis

Paskirtis

EŽŪFKP prisideda prie tvarios kaimo plėtros rėmimo visoje Bendrijoje, papildydamas bendros žemės ūkio politikos rinkos ir pajamų rėmimo politikos kryptis, sanglaudos politiką ir bendrą žuvininkystės politiką.

4 straipsnis

Tikslai

1. Parama kaimo plėtrai padedama siekti šių tikslų:

a) gerinti žemės ūkio ir miškų ūkio konkurencingumą remiant restruktūrizavimą, plėtrą ir inovacijas;

b) gerinti aplinką ir kraštovaizdį remiant žemės valdymą;

c) gerinti gyvenimo kokybę ir skatinti ekonominės veiklos įvairinimą kaimo vietovėse.

2. 1 dalyje išdėstyti tikslai įgyvendinami keturiomis kryptimis, apibrėžtomis IV antraštinėje dalyje.

III SKYRIUS

PARAMOS TEIKIMO PRINCIPAI

5 straipsnis

Papildomumas, darna ir atitiktis

1. EŽŪFKP papildo nacionalinius, regioninius ir vietos veiksmus, kuriais prisidedama prie Bendrijos prioritetų.

2. Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad EŽŪFKP ir valstybių narių pagalba būtų suderinama su Bendrijos veikla, politikos sritimis ir prioritetais. EŽŪFKP pagalba visų pirma atitinka ekonominės ir socialinės sanglaudos bei Bendrijos paramos žuvininkystei instrumento tikslus.

3. Darna užtikrinama 9 straipsnyje minimomis Bendrijos strateginėmis gairėmis, 11 straipsnyje minimu nacionalinės strategijos planu, 15 straipsnyje minimomis kaimo plėtros programomis ir 14 straipsnyje minimu Komisijos pranešimu.

4. Pagal atitinkamas savo pareigas Komisija ir valstybės narės užtikrina įvairių fondų, ERPF, ESF, SF, Bendrijos paramos žuvininkystei instrumento, Europos investicijų banko (toliau – EIB) bei kitų Bendrijos finansinių instrumentų teikiamos pagalbos koordinavimą.

5. Užtikrinama darna su Europos žemės ūkio garantijų fondo finansuojamomis priemonėmis.

6. Pagal šį reglamentą parama neskiriama schemoms, atitinkančioms reikalavimus paramai gauti pagal bendro rinkos organizavimo prie-

▼B

mones, atsižvelgiant į išimtis, kurios prireikus dar turės būti apibrėžtos 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

7. Valstybės narės užtikrina, kad EŽŪFKP finansuojamos operacijos atitiktų Sutartį ir pagal ją priimtus aktus.

6 straipsnis

Partnerystė

1. EŽŪFKP pagalba įgyvendinama vykdant glaudžias konsultacijas (toliau – partnerystė) tarp Komisijos ir valstybių narių bei su valstybių narių pagal nacionalines taisykles ir praktiką paskirtomis institucijomis ir įstaigomis, įskaitant:

a) kompetentingas regionines, vietos institucijas ir kitas valdžios institucijas;

b) ekonominius ir socialinius partnerius;

c) kitas atitinkamas pilietinei visuomenei atstovaujančias įstaigas, nevyriausybines organizacijas, įskaitant aplinkosaugos organizacijas, ir įstaigas, atsakingas už vyrų bei moterų lygybės skatinimą.

Valstybė narė paskiria nacionaliniu, regioniniu bei vietos lygiu ekonominėje, socialinėje, aplinkosaugos ar kitoje veiklos srityje geriausiai atstovaujančius partnerius (toliau – partneriai). Ji sukuria sąlygas visoms atitinkamoms įstaigoms plačiai ir veiksmingai dalyvauti pagal nacionalines taisykles ir praktiką, atsižvelgiant į poreikį skatinti vyrų ir moterų lygybę bei tvarų vystymąsi integruojant aplinkos apsaugos ir gerinimo reikalavimus.

2. Partnerystė vykdoma deramai atsižvelgiant į atitinkamą kiekvienos partnerių kategorijos institucines, teisines ir finansines pareigas.

3. Partnerystė prisideda prie nacionalinės strategijos plano rengimo bei atlieka jo stebėseną ir prisideda prie kaimo plėtros programų rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos bei vertinimo. Valstybės narės įvairiais programavimo etapais įtraukia visus atitinkamus partnerius, deramai atsižvelgdamos į kiekvienam veiksmui nustatytą terminą.

7 straipsnis

Subsidiarumas

Valstybės narės atsako už kaimo plėtros programų įgyvendinimą atitinkamu teritoriniu lygmeniu pagal jų pačių institucinę tvarką vadovaujantis šiuo reglamentu.

8 straipsnis

Vyrų ir moterų lygybė bei nediskriminavimas

Valstybės narės ir Komisija skatina vyrų ir moterų lygybę bei užtikrina, kad įvairiais programos įgyvendinimo etapais būtų užkirstas kelias diskriminacijai dėl lyties, rasės ar tautinės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.

Tai taikoma rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo etapams.

▼B

II ANTRAŠTINĖ DALIS

STRATEGINIS POŽIŪRIS Į KAIMO PLĖTRĄ

I SKYRIUS

BENDRIJOS STRATEGINĖS GAIRĖS

9 straipsnis

Turinys ir priėmimas

1. Taryba priima Bendrijos kaimo plėtros politikos strateginės gaires 2007 m. sausio 1 d.–2013 m. gruodžio 31 d. programavimo laikotarpiui, atsižvelgdama į Bendrijos lygmeniu nustatytus politikos prioritetus.

Šiose strateginėse gairėse Bendrijos lygmeniu nustatomi šio programavimo laikotarpio kaimo plėtros strateginiai prioritetai siekiant įgyvendinti visas šiame reglamente nustatytas kryptis.

2. Iki 2006 m. vasario 20 d. Sutarties 37 straipsnyje nustatyta tvarka priimamas sprendimas dėl Bendrijos strateginių gairių. Sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

10 straipsnis

Peržiūra

Pirmiausia atsižvelgiant į svarbiausius Bendrijos prioritetų pokyčius, Bendrijos strateginės gairės gali būti peržiūrėtos.

II SKYRIUS

NACIONALINĖS STRATEGIJOS PLANAI

11 straipsnis

Turinys

1. Kiekviena valstybė narė pateikia nacionalinės strategijos planą, nurodydama EŽŪFKP ir atitinkamos valstybės narės veiksmų prioritetus, atsižvelgdama į Bendrijos strategines gaires, konkrečius jų tikslus, EŽŪFKP įnašą ir kitus finansinius išteklius.

2. Nacionalinės strategijos planas užtikrina, kad Bendrijos pagalba kaimo plėtrai atitiktų Bendrijos strategines gaires ir tarpusavyje derėtų Bendrijos, nacionaliniai bei regioniniai prioritetai. Nacionalinės strategijos planas – pagrindinė EŽŪFKP programavimui parengti skirta priemonė. Jis įgyvendinamas per kaimo plėtros programas.

3. Kiekvieną nacionalinės strategijos planą sudaro:

a) ekonominės, socialinės bei aplinkosaugos padėties ir vystymo potencialo įvertinimas;

b) Bendrijos ir atitinkamos valstybės narės bendriems veiksmams pasirinkta strategija, parodanti pasirinkimo ir Bendrijos strateginių gairių darną;

▼B

c) kaimo plėtros teminiai ir teritoriniai prioritetai pagal kiekvieną kryptį, įskaitant pagrindinius skaičiais išreikštus tikslus ir atitinkamus stebėsenos bei vertinimo rodiklius;

▼M5

d) kaimo plėtros programų, kuriomis įgyvendinamas nacionalinis strategijos planas, sąrašas, orientacinis EŽŪFKP lėšų paskirstymas kiekvienai programai, įskaitant sumas, numatytas Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 12 straipsnio 2 dalyje, ir atskira nuoroda į sumas, numatytas šio reglamento 69 straipsnio 5a dalyje;

▼B

e) darnai su kitais bendros žemės ūkio politikos instrumentais, ERPF, ESF, SF, Bendrijos paramos žuvininkystei instrumentu ir EIB užtikrinti skirtos priemonės;

f) prireikus, konvergencijos tikslui pasiekti skiriamas biudžetas;

g) 66 straipsnio 3 dalyje ir 68 straipsnyje nurodytam nacionaliniam kaimo plėtros tinklui sukurti skirtų priemonių aprašymas ir numatyta suma.

12 straipsnis

Rengimas

1. Priėmus Bendrijos strategines gaires, kiekviena valstybė narė parengia savo nacionalinės strategijos planą.

Šis planas rengiamas pagal valstybių narių institucinę tvarką, glaudžiai bendradarbiaujant su 6 straipsnyje nurodytais partneriais. Jis sudaromas glaudžiai bendradarbiaujant su Komisija ir apima laikotarpį nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

2. Kiekviena valstybė narė, prieš pateikdama kaimo plėtros programas, siunčia Komisijai savo nacionalinės strategijos planą.

▼M5

12a straipsnis

Patikslinimas

1. Kiekviena valstybė narė, nuo 2010 m. gaunanti papildomų lėšų, gautų pritaikius privalomąjį moduliavimą pagal 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009, nustatančio bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančio tam tikras paramos schemas ūkininkams [1] 9 straipsnio 4 dalį ir 10 straipsnio 3 dalį, o nuo 2011 m. — kartu su sumomis, sukauptomis pagal minėto reglamento 136 straipsnį, laikydamasi šio reglamento 12 straipsnio 1 dalyje nurodytos tvarkos patikslina savo nacionalinį strategijos planą atsižvelgdama į atliktos šio reglamento 10 straipsnyje paminėtų Bendrijos strateginių gairių peržiūros rezultatus.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas patikslintas nacionalinis strategijos planas ne vėliau kaip 2009 m. birželio 30 d. nusiunčiamas Komisijai.

[1] OL L 30, 2009 1 31, p. 16.

▼B

III SKYRIUS

STRATEGINĖ STEBĖSENA

13 straipsnis

Valstybių narių suvestinės ataskaitos

1. Pirmąkart 2010 m. ir po to kas dvejus metus ne vėliau kaip spalio 1 d. kiekviena valstybė narė pateikia Komisijai suvestinę ataskaitą, kurioje išdėstoma pažanga, padaryta įgyvendinant jos nacionalinės strategijos planą bei tikslus, ir nurodomas jo įnašas vykdant Bendrijos strategines gaires. Paskutinė suvestinė ataskaita pateikiama ne vėliau kaip 2014 m. spalio 1 d.

2. Ataskaitoje apibendrinamos 82 straipsnyje minimos metų pažangos ataskaitos už ankstesnius metus ir pirmiausia apibūdinami:

a) kaimo plėtros programų pasiekimai ir rezultatai, susiję su nacionalinės strategijos plane numatytais rodikliais;

b) kiekvienos programos tęstinio vertinimo rezultatai.

3. Nukrypdamos nuo 1 dalies, valstybės narės per 82 straipsnyje nustatytą terminą į 82 straipsnyje minimas metų pažangos ataskaitas gali įtraukti šio straipsnio 2 dalyje numatytus 15 straipsnio 2 dalyje nurodytų bendrų programų elementus.

14 straipsnis

Komisijos pranešimas

1. Pirmąkart 2011 m. ir po to kiekvienų antrųjų metų pradžioje Komisija pateikia pranešimą, apibendrinantį svarbiausius pokyčius, tendencijas ir iššūkius, susijusius su nacionalinės strategijos planų ir Bendrijos strateginių gairių įgyvendinimu. Paskutinis Komisijos pranešimas pateikiamas 2015 m. pradžioje.

Pranešimas grindžiamas Komisijos atlikta 13 straipsnyje minimų valstybių narių suvestinių ataskaitų analize ir įvertinimu bei kita turima informacija. Jame nurodomos priemonės, kurių ėmėsi arba turi imtis valstybės narės ir Komisija, kad būtų numatyta tolesnė su šio pranešimo išvadomis susijusi veikla.

2. Komisijos pranešimas siunčiamas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

▼B

III ANTRAŠTINĖ DALIS

PROGRAMAVIMAS

I SKYRIUS

PROGRAMAVIMO TURINYS

15 straipsnis

Kaimo plėtros programos

1. EŽŪFKP valstybėse narėse veikia per kaimo plėtros programas. Šios programos įgyvendina kaimo plėtros strategiją, naudodamos priemones, suskirstytas pagal IV antraštinėje dalyje apibrėžtas kryptis, kurioms bus prašoma EŽŪFKP pagalbos.

Kiekviena kaimo plėtros programa apima laikotarpį nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

2. Valstybė narė gali pateikti visai savo teritorijai bendrą programą arba kelias regionines programas.

3. Valstybės narės, turinčios regionines programas, taip pat gali kreiptis dėl nacionalinės sistemos, turinčios šioms programoms bendrų elementų, patvirtinimo.

16 straipsnis

Programų turinys

Kiekvieną kaimo plėtros programą sudaro:

a) padėties stipriųjų ir silpnųjų pusių analizė, pasirinkta reagavimo į jas strategija ir 85 straipsnyje nurodytas *ex-ante* įvertinimas;

b) pasirinktų prioritetų pagrindimas atsižvelgiant į Bendrijos strategines gaires ir nacionalinės strategijos planą, taip pat numatomas poveikis pagal *ex-ante* įvertinimą;

c) informacija apie kryptis ir kiekvienai krypčiai pasiūlytas priemones bei jų apibūdinimas, įskaitant konkrečius patikrinamus tikslus ir 81 straipsnyje nurodytus rodiklius, leidžiančius nustatyti programos pažangą, našumą ir veiksmingumą;

d) finansavimo planas, susidedantis iš dviejų lentelių:

— lentelės, kurioje pagal 69 straipsnio 4 ir 5 dalis išdėstomas bendras kiekvienais metais planuojamas EŽŪFKP finansavimas. Atitinkamais atvejais, atsižvelgiant į visą EŽŪFKP įnašą, šiame finansiniame plane atskirai nurodomi asignavimai regionams, atitinkantiems reikalavimus pagal konvergencijos tikslą. Planuojamas metinis EŽŪFKP įnašas neprieštarauja finansinėms perspektyvoms,

— lentelės, nustatančios planuojamą viso programavimo laikotarpio Bendrijos finansavimą ir derantį kiekvienos krypties nacionalinį bendrąjį finansavimą, EŽŪFKP finansavimo lygį kiekvienai krypčiai ir techninei pagalbai skirtą sumą. Atitinkamais atvejais šioje lentelėje taip pat atskirai nurodomas planuojamas EŽŪFKP įnašas regionams, atitinkantiems reikalavimus pagal konvergencijos tikslą, ir derantis nacionalinis valstybinis finansavimas;

▼B

e) preliminarus pradinių viešųjų ir privačių išlaidų sumų išskirstymas informacijos tikslais;

f) atitinkamais atvejais, papildomo kiekvienos krypties nacionalinio finansavimo pagal 89 straipsnį lentelė;

g) elementai, būtini įvertinimui pagal konkurencijos taisykles ir, atitinkamais atvejais, pagal Sutarties 87, 88 ir 89 straipsnius programų įgyvendinimui leidžiamų taikyti paramos schemų sąrašas;

h) informacija apie priemonių, finansuojamų pagal kitus bendros žemės ūkio politikos instrumentus, vykdant sanglaudos politiką, taip pat pagal Bendrijos paramos žuvininkystei instrumentą, papildomumą;

i) programos įgyvendinimo tvarka, įskaitant:

   i) valstybių narių paskiriamas visas 74 straipsnio 2 dalyje numatytas institucijas ir informacijos tikslais pateikiamą valdymo ir kontrolės struktūros apibūdinimo santrauką;

   ii) stebėsenos ir vertinimo sistemų bei Stebėsenos komiteto sudėties apibūdinimą;

   iii) nuostatas, užtikrinančias programos paskelbimą;

j) informacija apie 6 straipsnyje nurodytų partnerių paskyrimą ir konsultavimosi su šiais partneriais rezultatus.

▼M5

16a straipsnis

Su tam tikromis prioritetinėmis sritimis susijusi specialioji veikla

1. Atsižvelgdamos į savo konkrečius poreikius, valstybės narės nuo 2010 m. sausio 1 d. kaimo plėtros programose numato veiklos rūšis, priskiriamas toliau nurodytoms prioritetinėms sritims, kurios apibūdintos Bendrijos strateginėse gairėse ir išsamiau apibrėžtos nacionaliniuose strategijos planuose:

a) klimato kaitos,

b) atsinaujinančiųjų energijos išteklių,

c) vandentvarkos,

d) biologinės įvairovės,

e) priemonių, kuriomis prisidedama prie pieno sektoriaus restruktūrizavimo,

f) su a, b, c ir d punktuose nurodytomis prioritetinėmis sritimis susijusių inovacijų.

Tų rūšių veikla, kuri sietina su pirmoje pastraipoje nurodytomis prioritetinėmis sritimis, turi būti skirta rezultatams, pavyzdžiui, II priede nurodytiems galimiems rezultatams, pasiekti. Orientacinis tokių veiklos rūšių sąrašas ir jų galimi rezultatai išdėstyti II priede.

Patikslintos kaimo plėtros programos, susijusios su šioje dalyje nurodyta veikla, Komisijai pateikiamos ne vėliau kaip 2009 m. birželio 30 d.

▼M5

2. 1 dalyje nurodytų rūšių veiklai I priede nustatytos paramos intensyvumo normos nuo 2010 m. sausio 1 d. gali būti padidintos 10 procentinių punktų.

3. Nuo 2010 m. sausio 1 d. kiekvienoje kaimo plėtros programoje taip pat pateikiama:

a) veiklos rūšių sąrašas ir informacija, nurodyta 16 straipsnio c punkte ir susijusi su šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis specialiosios veiklos rūšimis;

b) lentelė, kurioje nurodomas visas Bendrijos įnašas, skirtas šio straipsnio pirmoje dalyje nurodytų rūšių veiklai laikotarpiu nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

4. Tačiau naujosioms valstybėms narėms, kaip apibrėžta 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 2 straipsnio g punkte, šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytos pradžios datos yra 2013 m. sausio 1 d., 1 dalyje nurodytų patikslintų kaimo plėtros programų pateikimo data yra 2012 m. birželio 30 d., ir 3 dalies b punkte nurodytas laikotarpis yra nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

5. 1, 3 ir 4 dalys netaikomos Bulgarijai ir Rumunijai.

▼B

17 straipsnis

Tikslų pusiausvyra

1. Bendrijos finansinis įnašas, skirtas kiekvienam iš trijų 4 straipsnyje nurodytų tikslų, sudaro ne mažiau kaip 10 % viso EŽŪFKP finansavimo programai, skirto atitinkamai IV antraštinės dalies I skyriaus 1 ir 3 skirsniuose nurodytų 1 ir 3 kryptims, ir ne mažiau kaip 25 % viso EŽŪFKP finansavimo programai, skirto IV antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnyje nurodytos 2 krypčiai. Prancūzijos užjūrio departamentų programose 2 krypčiai minimalus Bendrijos finansavimas yra 10 %.

2. Ne mažiau kaip 5 % viso programai skirto EŽŪFKP finansavimo skiriama IV antraštinės dalies I skyriaus 4 skirsnyje nurodytai 4 krypčiai. Ši suma įtraukiama į 1 dalyje nustatytus procentinius dydžius. Čekijos Respublikos, Estijos, Kipro, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Maltos, Lenkijos, Slovėnijos ir Slovakijos atveju, 4 krypčiai skiriamas minimalus 5 % dydžio Bendrijos finansavimas gali būti pasiektas per programavimo laikotarpį taip, kad vidutiniškai ne mažiau nei 2,5 % viso EŽŪFKP finansavimo būtų skirta 4 krypčiai.

▼M1

Bulgarijoje ir Rumunijoje 2010–2013 m. vidutiniškai ne mažiau kaip 2,5 % viso EŽŪFKP finansavimo skiriama 4 krypčiai. Apskaičiuojant šį procentą įtraukiamas visas EŽŪFKP finansavimas šiai krypčiai 2007–2009 m.

▼M5

3. Nurodant visą EŽŪFKP įnašą, pagal kurį apskaičiuojamas Bendrijos minimalus finansinis įnašas kiekvienai krypčiai, kaip numatyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, neatsižvelgiama į sumas, lygias sumoms, gautoms pagal 69 straipsnio 5a dalį pritaikius privalomąjį moduliavimą.

▼B

II SKYRIUS

RENGIMAS, TVIRTINIMAS IR PERŽIŪRA

18 straipsnis

Rengimas ir tvirtinimas

1. Valstybė narė kaimo plėtros programas rengia glaudžiai bendradarbiaudama su partneriais.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai pasiūlymą dėl kiekvienos kaimo plėtros programos, į kurį įtraukiama 16 straipsnyje nurodyta informacija.

3. Komisija įvertina pasiūlytas programas pagal jų suderinamumą su Bendrijos strateginėmis gairėmis, nacionalinės strategijos planu ir šiuo reglamentu.

Jei Komisija mano, kad kaimo plėtros programa prieštarauja Bendrijos strateginėms gairėms, nacionalinės strategijos planui ar šiam reglamentui, ji prašo valstybės narės atitinkamai persvarstyti pasiūlytą programą.

4. Kiekviena kaimo plėtros programa tvirtinama 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

19 straipsnis

Peržiūra

1. Valstybės narės pakartotinai peržiūri kaimo plėtros programas ir, prireikus, jas pritaiko likusiam laikotarpiui, gavus Stebėsenos komiteto patvirtinimą. Persvarstant programas atsižvelgiama į įvertinimų rezultatus ir Komisijos pranešimus, visų pirma siekiant patobulinti ar priderinti būdą, kuriuo atsižvelgiama į Bendrijos prioritetus.

2. Komisija 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka priima sprendimą dėl prašymų persvarstyti kaimo plėtros programas, kai valstybė narė pateikia tokį prašymą. Pakeitimai, kuriuos būtina patvirtinti Komisijos sprendimu, apibūdinami 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

▼B

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

PARAMA KAIMO PLĖTRAI

I SKYRIUS

KRYPTYS

1 SKIRSNIS

1 Kryptis

Žemės ūkio ir miškininkystės sektoriaus konkurencingumo didinimas

20 straipsnis

Priemonės

Parama, skirta žemės ūkio ir miškininkystės sektoriaus konkurencingumui, apima:

a) priemones, skirtas žinioms skatinti ir žmogiškajam potencialui didinti per:

   i) asmenų, susijusių su žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriais, profesinį mokymą ir informavimą, įskaitant mokslinių žinių ir inovacinės praktikos skleidimą;

   ii) jaunųjų ūkininkų įsikūrimą;

   iii) ankstyvą ūkininkų ir ūkio darbuotojų pasitraukimą iš prekinės žemės ūkio gamybos;

   iv) konsultavimo paslaugas ūkininkams ir miškų valdytojams;

   v) ūkio valdymo, pavadavimo ir konsultavimo paslaugų bei miškininkystės konsultavimo paslaugų sistemų įsikūrimą;

b) priemones, skirtas fiziniam potencialui restruktūrizuoti ir vystyti bei inovacijoms skatinti per:

   i) žemės ūkio valdų modernizavimą;

   ii) ekonominę miškų vertės didinimą;

   iii) didinant žemės ūkio ir miškų ūkio produktų vertę;

   iv) bendradarbiavimą vystant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio ir maisto sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje;

   v) plėtojant žemės ūkio ir miškų ūkio plėtros ir pritaikymo infrastruktūros gerinimą ir plėtojimą;

   vi) stichinių nelaimių sugadinto žemės ūkio gamybos potencialo atkūrimą ir atitinkamų prevencinių priemonių įdiegimą;

c) priemones, skirtas žemės ūkio gamybos ir produktų kokybei gerinti:

   i) padedant ūkininkams prisitaikyti prie reiklių Bendrijos teisės aktais pagrįstų standartų;

▼B

ii) remiant maisto kokybės schemose dalyvaujančius ūkininkus;

iii) remiant gamintojų grupių informavimo ir skatinimo veiklą, susijusią su produktais pagal maisto kokybės schemas;

▼M5

d) pereinamojo laikotarpio priemones, kuriomis:

i) remiamos restruktūrizuojamos pusiau natūrinės žemės ūkio valdos (Bulgarijoje, Čekijoje, Estijoje, Kipre, Latvijoje, Lietuvoje, Vengrijoje, Maltoje, Lenkijoj, Rumunijoje, Slovėnijoje ir Slovakijoje);

ii) remiamas gamintojų grupių kūrimas (Bulgarijoje, Čekijoje, Estijoje, Kipre, Latvijoje, Lietuvoje, Vengrijoje, Maltoje, Lenkijoj, Rumunijoje, Slovėnijoje ir Slovakijoje);

iii) remiamos žemės ūkio valdos, restruktūrizuojamos vykdant bendro rinkos organizavimo reformą, įskaitant veiklos įvairinimą imantis su žemės ūkiu nesusijusios veiklos.

▼B

1 Poskirsnis

Reikalavimai priemonėms, skirtoms žinioms skatinti ir žmogiškajam potencialui didinti

21 straipsnis

Profesinis mokymas ir informavimas

Parama, numatyta 20 straipsnio a punkto i papunktyje, neskiriama įvadiniams ar mokymo kursams, sudarantiems vidurinių ar aukštojo mokslo įstaigų įprastų žemės ūkio ir miškininkystės mokymo programų ar sistemų dalį.

22 straipsnis

Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas

1. Parama, numatyta 20 straipsnio a punkto ii papunktyje, skiriama asmenims, kurie:

a) yra jaunesni nei 40 metų amžiaus ir pirmą kartą kuriasi kaip valdos valdytojai;

b) turi pakankamus profesinius įgūdžius ir kompetenciją;

c) pateikia ūkininkavimo veiklos plėtros verslo planą.

2. Paramos dydis neviršija ►M5 I priedas ◄ nustatytos didžiausios sumos.

23 straipsnis

Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos

1. Parama, numatyta 20 straipsnio a punkto iii papunktyje, skiriama:

▼B

a) ūkininkams, nusprendusiems sustabdyti prekinę žemės ūkio gamybą dėl savo valdos perleidimo kitiems ūkininkams;

b) ūkio darbuotojams, apsisprendusiems nutraukti ūkio darbuotojo veiklą po valdos perleidimo.

2. Perleidėjas:

a) yra ne jaunesnis kaip 55 metų amžiaus, tačiau perleidimo metu dar nėra sulaukęs nustatyto pensinio amžiaus, arba perleidimo metu yra ne daugiau kaip 10 metų jaunesnis nei atitinkamoje valstybėje narėje nustatytas pensinis amžius;

b) galutinai sustabdo visą prekinę žemės ūkio gamybą;

c) iki valdos perleidimo ūkininkavo 10 metų.

3. Perėmėjas:

a) pakeičia perleidėją įsikurdamas, kaip numatyta 22 straipsnyje, arba

b) yra jaunesnis kaip 50 metų amžiaus ūkininkas arba tai yra privatus teisinis subjektas, kuris perima perleidėjo perleidžiamą žemės ūkio valdą siekdamas padidinti savo valdą.

4. Ūkio darbuotojas:

a) yra ne jaunesnis kaip 55 metų amžiaus, tačiau dar nėra sulaukęs nustatyto pensinio amžiaus, arba yra ne daugiau kaip 10 metų jaunesnis nei atitinkamoje valstybėje narėje nustatytas pensinis amžius;

b) ankstesnius penkerius metus bent pusę savo darbo laiko dirbo ūkyje kaip šeimos pagalbininkas arba ūkio darbuotojas;

c) per ketverius metus iki perleidėjo ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos dirbo perleidėjo žemės ūkio valdoje ir sukaupė ne mažiau nei dviejų pilnų metų darbo stažą;

d) priklauso socialinės apsaugos sistemai.

5. Perleidėjui ir ūkio darbuotojui ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos parama skiriama ne ilgiau kaip 15 metų. Perleidėjui ji nebemokama sulaukus 70 metų amžiaus, o ūkio darbuotojui – nustatyto pensinio amžiaus.

Jei perleidėjui pensiją moka valstybė narė, ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos parama skiriama kaip priedas, atsižvelgiant į nustatytą nacionalinės pensijos dydį.

6. Didžiausia reikalavimus atitinkančios paramos suma yra nustatyta ►M5 I priedas ◄.

24 straipsnis

Naudojimasis konsultavimo paslaugomis

1. Parama, numatyta 20 straipsnio a punkto iv papunktyje, skiriama siekiant padėti ūkininkams ir miškų valdytojams padengti naudojimosi konsultavimo paslaugomis, skirtomis pagerinti bendrus jų valdos veiklos rezultatus, išlaidas.

▼B

Konsultavimo paslaugos ūkininkams turi apimti ne mažiau nei:

a) teisės aktų nustatytų valdymo reikalavimus ir geros žemės ūkio bei aplinkosaugos praktikos sąlygas, numatytas Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 4 ir 5 straipsniuose bei III ir IV prieduose;

b) darbo saugos standartus, grindžiamus Bendrijos teisės aktais.

2. Paramos naudojimuisi konsultavimo paslaugomis dydis neviršija ►M5 I priedas ◄ nustatytų ribų.

25 straipsnis

Valdymo, pavadavimo ir konsultavimo paslaugų sistemos sukūrimas

Parama, numatyta 20 straipsnio a punkto v papunktyje, skiriama ūkio valdymo, pavadavimo ir konsultavimo paslaugų, taip pat miškininkystės konsultavimo paslaugų išlaidoms padengti ir ji teikiama mažėjančia tvarka ne ilgiau kaip 5 metus nuo įsikūrimo.

2 POSKIRSNIS

Reikalavimai priemonėms, skirtoms fiziniam potencialui restruktūrizuoti ir vystyti bei inovacijoms skatinti

26 straipsnis

Žemės ūkio valdų modernizavimas

1. Parama, numatyta 20 straipsnio b punkto i papunktyje, skiriama investicijoms į materialų ir (arba) nematerialų turtą, kurios:

a) gerina bendrus žemės ūkio valdos veiklos rezultatus, ir

b) daromos laikantis Bendrijos standartų, taikomų atitinkamai investicijai.

Jei investicijos daromos siekiant laikytis Bendrijos standartų, parama gali būti skiriama tik toms investicijoms, kurios daromos siekiant laikytis naujausių Bendrijos standartų. Tuo atveju šio standarto laikymuisi skirtas laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 36 mėnesių laikotarpiui nuo tos dienos, kurią tas standartas tampa privalomas valdai.

Jauniesiems ūkininkams, gaunantiems 20 straipsnio a punkto ii papunktyje numatytą paramą, gali būti skiriama parama investicijoms, skirtoms laikytis esamų Bendrijos standartų, kai tai nurodoma 22 straipsnio 1 dalies c punkte minimame verslo plane. Laikotarpis, per kurį turi būti pradėta laikytis standarto, negali viršyti 36 mėnesių nuo įsikūrimo dienos.

2. Paramos dydis neviršija ►M5 I priedas ◄ nustatyto didžiausio lygio.

▼B

27 straipsnis

Miškų ekonominės vertės didinimas

1. Parama investicijoms, numatyta 20 straipsnio b punkto ii papunktyje, skiriama miškams, kuriuos valdo privatūs savininkai ar jų asociacijos arba savivaldybės ar jų asociacijos. Šis apribojimas netaikomas Azorų, Maderos, Kanarų salų, mažųjų Egėjo jūros salų, kaip apibrėžta Reglamente (EEB) Nr. 2019/93, ir Prancūzijos užjūrio departamentų teritorijose esantiems tropiniams ir subtropiniams miškams bei miškingoms vietovėms.

2. Investicijos grindžiamos miškų tvarkos planais, skirtais tam tikrą dydį, kurį valstybės narės turės nustatyti savo programose, viršijančioms miško valdoms.

3. Paramos dydis neviršija ►M5 I priedas ◄ nustatyto didžiausio lygio.

28 straipsnis

Žemės ūkio ir miškininkystės produktų vertės didinimas

1. Parama, numatyta 20 straipsnio b punkto iii papunktyje, skiriama investicijoms į materialų ir (arba) nematerialų turtą, kurios:

a) gerina bendrus įmonės veiklos rezultatus;

b) yra susijusios:

— su Sutarties I priede išvardytų produktų, išskyrus žuvininkystės produktus, ir miškininkystės produktų perdirbimu ir (arba) pardavimu, ir (arba)

— su naujų produktų, procesų ir technologijų, susijusių su Sutarties I priede išvardytais produktais, išskyrus žuvininkystės produktus, ir miškininkystės produktais, kūrimu, ir

c) daromos laikantis Bendrijos standartų, taikomų atitinkamai investicijai.

Jei investicijos daromos siekiant laikytis Bendrijos standartų, parama gali būti skiriama tik toms investicijoms, kurias daro mikroįmonės, kaip nurodyta 2 dalyje, siekdamos laikytis naujausių Bendrijos standartų. Tuo atveju šio standarto laikymuisi skirtas laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgesniam kaip 36 mėnesių laikotarpiui nuo tos dienos, kurią tas standartas tampa privalomas įmonei.

2. Paramos dydis neviršija ►M5 I priedas ◄ nustatyto didžiausio lygio.

3. Paramos pagal 1 dalį didžiausias lygis taikomas tik mikroįmonėms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB [1]. Azorų, Maderos, Kanarų, mažųjų Egėjo jūros salų, kaip apibrėžta Reglamente (EEB) Nr. 2019/93, ir Prancūzijos užjūrio departamentų teritorijoms dėl paramos didžiausio lygio įmonių dydžio apribojimai netaikomi. Įmonėms, kurioms netaikoma minėtos rekomendacijos 2 straipsnio 1 dalis, turinčioms mažiau kaip 750 darbuotojų arba kurių apyvarta yra mažesnė nei 200 mln. EUR, maksimalus pagalbos intensyvumas mažinamas per pusę. Miškininkystės sektoriuje parama skiriama tik mikroįmonėms.

[1] OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

▼B

Parama neskiriama sunkumų turinčioms įmonėms, kaip apibrėžta Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos, skirtos sunkumų turinčių įmonių sanavimui ir restruktūrizavimui ([1]).

29 straipsnis

Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio ir maisto sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje

1. Parama, numatyta 20 straipsnio b punkto iv papunktyje, skiriama pirminės žemės ūkio ir miškininkystės produkcijos gamintojų, perdirbimo pramonės ir (arba) trečiųjų šalių bendradarbiavimui skatinti.

▼M5

Bendradarbiauja ne mažiau kaip du subjektai, kurių bent vienas yra pirminis gamintojas arba perdirbimo pramonės subjektas.

▼B

2. Parama prisidedama prie šio bendradarbiavimo išlaidų dengimo.

30 straipsnis

Žemės ūkio ir miškininkystės plėtros ir pritaikymo infrastruktūra

Parama, numatyta 20 straipsnio b punkto v papunktyje, pirmiausia gali būti teikiama veiksmams, susijusioms su galimybe naudotis ūkio ir miško žeme, žemės konsolidacija ir gerinimu, energijos tiekimu ir vandentvarka.

3 POSKIRSNIS

Reikalavimai priemonėms, skirtoms žemės ūkio gamybos ir produktų kokybei gerinti

31 straipsnis

Bendrijos teisės aktais grindžiamų standartų laikymasis

1. Parama, numatyta 20 straipsnio c punkto i papunktyje, skiriama iš dalies padengti ūkininkų, privalančių taikyti standartus aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, gyvūnų ir augalų sveikatos, gyvūnų gerovės ir darbo saugos srityse, patirtas išlaidas ir prarastas pajamas.

Šie standartai turi būti iš naujo nustatyti Bendrijos teisę įgyvendinančiuose nacionalinės teisės aktuose ir turi įdiegti naujus ūkininkavimo veiklos įsipareigojimus arba apribojimus, kurie turės didelės įtakos tipinėms ūkio veiklos sąnaudoms ir bus nustatyti daugeliui ūkininkų.

2. Parama skiriama kasmet kaip vienodo dydžio, laikina ir mažėjanti pagalba ne ilgiau kaip 5 metus nuo tos dienos, kurią šis standartas tampa privalomas pagal Bendrijos teisės aktus. Paramos dydis neviršija ►M5 I priedas ◄ nustatytos didžiausios sumos.

([1]) OL C 244, 2004 10 1, p. 2.

▼B

32 straipsnis

Ūkininkų dalyvavimas maisto kokybės schemose

1. Parama, numatyta 20 straipsnio c punkto ii papunktyje:

a) teikiama tik už žmonėms vartoti skirtus žemės ūkio produktus;

b) skiriama Bendrijos maisto kokybės schemoms arba valstybių narių pripažintoms schemoms, atitinkančioms tikslius kriterijus, kurie turės būti nustatyti 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka; schemos, kurių vienintelis tikslas – numatyti pagal Bendrijos arba nacionalinę teisę privalomų standartų aukštesnio lygio kontrolę, neatitinka paramos skyrimo reikalavimų,

c) skiriama kaip metinė skatinamoji išmoka, kurios dydis nustatomas pagal fiksuotų dalyvavimo remiamose schemose sąnaudų sumą, ne ilgiau kaip 5 metus.

2. Paramos dydis neviršija ►**M5** I priedas ◄ nustatytos didžiausios sumos.

33 straipsnis

Informavimas ir skatinimas

Parama, numatyta 20 straipsnio c punkto iii papunktyje, teikiama už produktus, remiamus pagal 32 straipsnyje nurodytas kokybės schemas. Paramos dydis neviršija ►**M5** I priedas ◄ nustatyto didžiausio lygio.

4 POSKIRSNIS

REIKALAVIMAI PEREINAMOJO LAIKOTARPIO PRIEMONĖMS

34 straipsnis

Pusiau natūrinis ūkininkavimas

1. 20 straipsnio d punkto i papunktyje numatyta parama žemės ūkio valdoms, gaminančioms pirmiausia savo pačių reikmėms, taip pat dalį savo produkcijos parduodančioms rinkoje (pusiau natūriniai ūkiai), skiriama verslo planą pateikusiems ūkininkams.

2. 1 dalyje minėto verslo plano vykdymo pažanga įvertinama po trejų metų.

3. Vienodo dydžio parama ne ilgiau kaip 5 metus mokama neviršijant ►**M5** I priedas ◄ nurodytos didžiausios sumos.

4. Parama skiriama pateikus paraiškas, patvirtintas iki 2013 m. gruodžio 31 d.

35 straipsnis

Gamintojų grupės

1. Parama, numatyta 20 straipsnio d punkto ii papunktyje, skiriama gamintojų grupių kūrimui ir jų administracinei veiklai palengvinti siekiant:

▼B

a) gamintojų, kurie yra tokių grupių nariai, gamybą ir produkciją prideriniti prie rinkos reikalavimų;

b) bendrai pateikti į rinką prekes, įskaitant pasirengimą pardavimui, pardavimų centralizavimą ir tiekimą didmenininkams;

c) nustatyti bendras informavimo apie gamybą, ypač apie derliaus nuėmimą ir turimas atsargas, taisykles.

2. Parama skiriama vienodo dydžio metinėmis išmokomis pirmuosius 5 metus nuo tos dienos, kai gamintojų grupė buvo pripažinta. Parama apskaičiuojama pagal šios grupės metinę parduotą produkciją neviršijant ►M5 I priedas ◄ nustatytų viršutinių ribų.

3. Parama skiriama gamintojų grupėms, kurias valstybės narės kompetentinga institucija oficialiai pripažįsta iki 2013 m. gruodžio 31 d.

▼M5

35a straipsnis

Įgyvendinant bendro rinkos organizavimo reformą restruktūrizuojamos valdos

1. 20 straipsnio d punkto iii papunktyje numatyta parama žemės ūkio valdoms, kurios restruktūrizuojamos įgyvendinant bendro rinkos organizavimo reformą, įskaitant veiklos įvairinimą imantis su žemės ūkiu nesusijusios veiklos, teikiama ūkininkams, kuriems pritaikius Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 tiesioginės išmokos nuo 2010 m. sumažinamos daugiau kaip 25 %, palyginti su 2009 m., ir kurie pateikia verslo planą.

2. Įgyvendinant 1 dalyje nurodytą verslo planą padaryta pažanga įvertinama praėjus dvylikai mėnesių.

3. Parama išmokama mažinamomis vienodo dydžio išmokomis ir tik 2011, 2012 bei 2013 metais. Parama neturi viršyti I priede nustatytos didžiausios sumos ir bet kokiu atveju neturi viršyti 50 % tiesioginių išmokų sumažinimo, atlikto laikantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1782/2003, palyginti su 2009 m.

▼B

2 SKIRSNIS

2 KRYPTIS

APLINKOS IR KRAŠTOVAIZDŽIO GERINIMAS

36 straipsnis

Priemonės

Pagal šį skirsnį parama teikiama:

a) priemonėms, skirtoms tausojančiam žemės ūkio paskirties žemės naudojimui mokant:

   i) išmokas dėl gamtinių kliūčių ūkininkams kalnuotose vietovėse;

   ii) išmokas ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves;

▼B

iii) *Natura 2000* išmokas ir su Direktyva 2000/60/EB susijusias išmokas;

iv) agrarinės aplinkosaugos išmokas;

v) gyvūnų gerovės išmokas;

vi) paramą pelno nesiekiančioms investicijoms;

b) priemonėms, skirtoms tausojančiam miško paskirties žemės naudojimui:

i) pirmą kartą apželdinant mišku žemės ūkio paskirties žemę;

ii) pirmą kartą žemės ūkio paskirties žemėje sukuriant agrarinės miškininkystės sistemas;

iii) pirmą kartą apželdinant mišku ne žemės ūkio paskirties žemę;

iv) mokant *Natura 2000* išmokas;

v) mokant miškų aplinkosaugos išmokas;

vi) atkuriant miškininkystės potencialą ir įdiegiant prevencines priemones;

vii) remiant pelno nesiekiančias investicijas.

1 POSKIRSNIS

Reikalavimai priemonėms, skirtoms tausojančiam žemės ūkio paskirties žemės naudojimui

37 straipsnis

Išmokos dėl gamtinių kliūčių kalnuotose vietovėse ir išmokos kitose vietovėse, kuriose yra kliūčių

1. 36 straipsnio a punkto i ir ii papunkčiuose numatytos išmokos skiriamos kasmet už vieną žemės ūkio naudmenų (toliau – ŽŪN), kaip apibrėžta 1999 m. lapkričio 24 d. Komisijos sprendime 2000/115/EB dėl rodiklių apibrėžimų, žemės ūkio produktų sąrašo, apibrėžimų išimčių ir regionų bei rajonų, taikytinų atliekant žemės ūkio valdų struktūros tyrimą ([1]), hektarą.

Išmokos turėtų kompensuoti dėl kliūčių žemės ūkio gamybai atitinkamoje vietovėje ūkininkų patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas.

2. Išmokos skiriamos ūkininkams, įsipareigojantiems ne trumpiau kaip penkerius metus nuo pirmosios išmokos gavimo vykdyti žemės ūkio veiklą pagal 50 straipsnio 2 ir 3 dalis nustatytose vietovėse.

3. Išmokos nustatomos atsižvelgiant į ►M5 I priedas ◄ nustatytą mažiausią ir didžiausią sumą.

([1]) OL L 38, 2000 2 12, p. 1. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2139/2004 (OL L 369, 2004 12 16, p. 26).

▼B

Tinkamai pagrįstais atvejais gali būti skiriamos už didžiausią nustatytą sumą didesnės išmokos, jei vidutinė visų šių išmokų, skirtų atitinkamos valstybės narės lygiu, suma neviršija šios didžiausios sumos.

4. Išmokos mažinamos, kai viršijamas vienos valdos ploto ribinis dydis, kuris turi būti nustatytas programoje.

38 straipsnis

Natura 2000 išmokos ir su Direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos

1. Parama, numatyta 36 straipsnio a punkto iii papunktyje, ūkininkams skiriama kasmet už vieną ŽŪN hektarą siekiant kompensuoti atitinkamose vietovėse dėl sunkumų, atsiradusių įgyvendinant Direktyvas 79/409/EEB, 92/43/EEB bei 2000/60/EB, patirtas išlaidas ir prarastas pajamas.

2. Paramos dydis neviršija ►M5 I priedas ◄ nustatytos didžiausios sumos. 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka nustatomos išsamios taisyklės, reglamentuojančios su Direktyva 2000/60/EB susijusias išmokas, įskaitant didžiausią paramos sumą.

39 straipsnis

Agrarinės aplinkosaugos išmokos

1. Paramą, numatytą 36 straipsnio a punkto iv papunktyje, valstybės narės skiria visoms savo teritorijoms pagal konkrečius jų poreikius.

2. Agrarinės aplinkosaugos išmokos mokamos ūkininkams, savanoriškai prisiėmusiems agrarinės aplinkosaugos įsipareigojimus. Tinkamai pagrindus aplinkosaugos tikslų siekį, agrarinės aplinkosaugos išmokos gali būti mokamos ir kitiems žemės valdytojams.

3. Agrarinės aplinkosaugos išmokos mokamos tik už tuos įsipareigojimus, kurie apima daugiau nei atitinkami privalomi standartai, nustatyti pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 4 ir 5 straipsnius bei III ir IV priedus, taip pat būtiniausi trąšų ir augalų apsaugos priemonių naudojimo reikalavimai bei kiti atitinkami privalomi reikalavimai, nustatyti nacionalinės teisės aktuose ir apibrėžtus programoje.

Paprastai šie įsipareigojimai prisiimami penkerių–septynerių metų laikotarpiui. Būtinais ir pagrįstais atvejais 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka atskiroms įsipareigojimų rūšims nustatomas ilgesnis laikotarpis.

▼M5

Valstybės narės gali nutraukti tokių įsipareigojimų vykdymą netaikydamos atitinkamam paramos gavėjui prievolės grąžinti jau gautą paramą, jeigu:

a) pagal Reglamentą (EB) Nr. 73/2009, teikiama nauja parama, kurią įgyvendinant taikomos taisyklės, turinčios lygiavertį visuotinį agrarinį aplinkosauginį poveikį, kaip ir nebetaikoma agrarinė aplinkosauginė priemonė;

b) ta parama finansiniu požiūriu nėra mažiau palanki atitinkamam paramos gavėjui;

c) atitinkamas paramos gavėjas informuojamas apie šią galimybę tuo metu, kai jis prisiima įsipareigojimus.

▼B

4. Išmokos mokamos kasmet ir jos padengia dėl prisiimtų įsipareigojimų atsirandančias papildomas išlaidas bei prarastas pajamas. Jei būtina, jos taip pat gali padengti sandorių išlaidas.

Tam tikrais atvejais paramos gavėjai gali būti atrenkami konkursuose pagal ekonominio ir aplinkosaugos veiksmingumo kriterijus.

Paramos dydis neviršija ►M5 I priedas ◄ nustatytos didžiausios sumos.

5. Parama gali būti skiriama žemės ūkio genetinių išteklių apsaugos veiksmams, kuriems netaikomos 1–4 dalių nuostatos.

40 straipsnis

Gyvūnų gerovės išmokos

1. Gyvūnų gerovės išmokos, numatytos 36 straipsnio a punkto v papunktyje, mokamos ūkininkams, savanoriškai prisiėmusiems gyvūnų gerovės įsipareigojimus.

2. Gyvūnų gerovės išmokos mokamos tik už tuos įsipareigojimus, kurie apima daugiau nei atitinkami privalomi standartai, nustatyti pagal Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 4 straipsnį ir III priedą, bei kiti atitinkami privalomi reikalavimai, nustatyti nacionalinės teisės aktuose ir apibrėžti programoje.

Paprastai šie įsipareigojimai prisiimami penkerių–septynerių metų laikotarpiui. Būtinais ir pagrįstais atvejais 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka atskiroms įsipareigojimų rūšims nustatomas ilgesnis laikotarpis.

3. Išmokos mokamos kasmet ir jos padengia dėl prisiimtų įsipareigojimų atsirandančias papildomas išlaidas bei prarastas pajamas; jei būtina, jos taip pat gali padengti sandorių išlaidas.

Paramos dydis neviršija ►M5 I priedas ◄ nustatytos didžiausios sumos.

41 straipsnis

Pelno nesiekiančios investicijos

Parama, numatyta 36 straipsnio a punkto vi papunktyje, skiriama:

a) investicijoms, susijusioms su įsipareigojimų, prisiimtų pagal 36 straipsnio a punkto iv papunktyje numatytą priemonę arba kitus agrarinės aplinkosaugos tikslus, vykdymu;

b) žemės ūkio investicijoms, kurios didina *Natura 2000* ar kitų didelės gamtinės vertės vietovių, kurios turi būti nurodytos programoje, visuomeninę estetinę vertę.

▼B

2 POSKIRSNIS

Reikalavimai priemonėms, skirtoms tausojančiam miško paskirties žemės naudojimui

42 straipsnis

Bendrieji reikalavimai

1. agal šį poskirsnį parama skiriama tik miškams ir miškingoms vietovėms, kurios priklauso privatiems savininkams ar jų asociacijoms, arba savivaldybėms ar jų asociacijoms. Šis apribojimas netaikomas Azorų, Maderos, Kanarų, mažųjų Egėjo jūros salų, kaip apibrėžta Reglamente (EEB) Nr. 2019/93, ir Prancūzijos užjūrio departamentų teritorijose esantiems tropiniams ir subtropiniams miškams bei miškingoms vietovėms.

Šis apribojimas netaikomas 36 straipsnio b punkto i, iii, vi ir vii papunkčiuose numatytai paramai.

2. Pagal šį poskirsnį siūlomos priemonės teritorijose, priskiriamose didelio arba vidutinio miškų gamtinio gaisringumo klasei remiantis Bendrijos miškų priešgaisrinės apsaugos veiksmais, atitinka valstybių narių šioms teritorijoms parengtus miškų apsaugos planus.

43 straipsnis

Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku

1. Parama, numatyta 36 straipsnio b punkto i papunktyje, apima tik vieną ar kelias toliau išvardytų priemonių:

a) įveisimo išlaidas;

b) metinę išmoką už kiekvieną mišku apželdintos žemės hektarą siekiant padengti priežiūros išlaidas ne ilgesniu kaip 5 metų laikotarpiu;

c) metinę išmoką už kiekvieną hektarą ūkininkams arba jų asociacijoms, kurie dirbo žemę iki jos apželdinimo mišku, arba kitam fiziniam asmeniui arba privačiam teisiniam subjektui siekiant padengti dėl apželdinimo mišku prarastas pajamas, ne ilgesniam kaip 15 metų laikotarpiui.

2. Parama valdžios institucijoms priklausančios žemės ūkio paskirties žemės apželdinimui mišku teikiama tik įveisimo išlaidoms padengti. Jeigu fizinis asmuo arba privatus teisinis subjektas nuomoja žemės ūkio paskirties žemę, kurią ketinama apželdinti mišku, gali būti skiriamos 1 dalyje nurodytos metinės priemokos.

3. Parama žemės ūkio paskirties žemės apželdinimui mišku neskiriama:

a) ūkininkams, kurie gauna ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos paramą;

b) kalėdinėms eglutėms sodinti.

Parama apželdinimui mišku greitai augančiomis trumpos apyvartos rūšimis, skiriama tik įveisimo išlaidoms padengti.

▼B

4. Paramos ūkininkams arba kitiems fiziniams asmenims ir privatiems teisiniams subjektams dydis neviršija ►M5 I priedas ◄ nustatytų ribų.

44 straipsnis

Pirmas agrarinės miškininkystės sistemų įkūrimas žemės ūkio paskirties žemėje

1. Parama, numatyta 36 straipsnio b punkto ii papunktyje, skiriama ūkininkams agrarinės miškininkystės sistemoms kurti derinant ekstensyvias žemės ūkio ir miškininkystės sistemas. Parama apima įkūrimo išlaidas.

2. Agrarinės miškininkystės sistemos priskiriamos žemės naudojimo sistemoms, kai toje pačioje žemėje auginami medžiai ir vystomas žemės ūkis.

3. Parama neskiriama kalėdinėms eglutėms ir greitai augančioms trumpos apyvartos rūšims veisti.

4. Paramos dydis neviršija ►M5 I priedas ◄ nustatyto didžiausio lygio.

45 straipsnis

Pirmas ne žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku

1. 36 straipsnio b punkto iii papunktyje numatyta parama žemės, neatitinkančios 36 straipsnio b punkto i papunkčio reikalavimų, apželdinimui mišku teikiama įveisimo išlaidoms padengti. Parama apleistoms žemės ūkio naudmenoms taip pat apima 43 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą metinę išmoką.

2. Parama neskiriama kalėdinėms eglutėms veisti.

3. Fiziniams asmenims arba privatiems teisiniams subjektams skiriamos paramos įveisimo išlaidoms padengti dydis neviršija ►M5 I priedas ◄ nustatyto didžiausio lygio.

46 straipsnis

Natura 2000 išmokos

Parama, numatyta 36 straipsnio b punkto iv papunktyje, skiriama kasmet už kiekvieną miško hektarą privatiems miškų savininkams arba jų asociacijoms siekiant kompensuoti dėl naudojimosi miškais ir kitomis miškingomis vietovėmis apribojimų, susijusių su Direktyvų 79/409/EEB ir 92/43/EEB įgyvendinimu atitinkamoje vietovėje, patirtas išlaidas ir prarastas pajamas. Paramos dydis nustatomas atsižvelgiant į ►M5 I priedas ◄ nustatytas mažiausias ir didžiausias sumas.

47 straipsnis

Miškų aplinkosaugos išmokos

1. 36 straipsnio b punkto v papunktyje numatytos miškų aplinkosaugos išmokos skiriamos už kiekvieną miško hektarą paramos gavėjams, savanoriškai prisiimantiems miškų aplinkosaugos įsipareigojimus.

▼B

Šios išmokos skiriamos tik už tuos įsipareigojimus, kurie apima daugiau nei atitinkami privalomi reikalavimai.

Paprastai šie įsipareigojimai prisiimami penkerių–septynerių metų laikotarpiui. Būtinais ir pagrįstais atvejais 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka atskiroms įsipareigojimų rūšims nustatomas ilgesnis laikotarpis.

2. Išmokos skiriamos dėl prisiimto įsipareigojimo patirtoms papildomoms išlaidoms ir prarastoms pajamoms padengti. Paramos dydis nustatomas atsižvelgiant į ►M5 I priedas ◄ nustatytas mažiausias ir didžiausias sumas.

48 straipsnis

Miškininkystės potencialo atkūrimas ir prevencinių priemonių įdiegimas

1. Parama, numatyta 36 straipsnio b punkto vi papunktyje, skiriama miškininkystės potencialui stichinių nelaimių ir gaisrų paveiktuose miškuose atkurti bei atitinkamoms prevencinėms priemonėms diegti.

2. Gaisrų prevencinės priemonės taikomos miškams, kuriuos valstybės narės pagal savo miškų apsaugos planus priskiria didelio arba vidutinio gamtinio gaisringumo klasei.

49 straipsnis

Pelno nesiekiančios investicijos

Parama, numatyta 36 straipsnio b punkto vii papunktyje, skiriama investicijoms į miškus:

a) susijusioms su įsipareigojimų, prisiimtų pagal 36 straipsnio b punkto v papunktyje numatytą priemonę, arba kitų aplinkosaugos tikslų vykdymu;

b) didinančioms atitinkamos vietovės miškų ir miškingų vietovių visuomeninę estetinę vertę.

3 POSKIRSNIS

PLOTŲ NUSTATYMAS

50 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys plotai

1. Valstybės narės, atsižvelgdamos į šio straipsnio 2–5 dalis, nustato 36 straipsnio a punkto i, ii, ir iii papunkčiuose bei to straipsnio b punkto i, iii, iv ir vi papunkčiuose numatytų išmokų skyrimo reikalavimus atitinkančius plotus.

2. ad kalnuotos vietovės atitiktų 36 straipsnio a punkto i papunktyje numatytų išmokų skyrimo reikalavimus, jose turi būti žymiai apribotos galimybės naudoti žemę ir ženkliai padidėjusios žemės įdirbimo sąnaudos dėl:

a) dėl aukščio susidarančių itin nepalankių klimato sąlygų, gerokai sutrumpinančių vegetacijos laikotarpį;

▼B

b) žemesniame aukštyje didesnėje atitinkamos vietovės dalyje esančių šlaitų, kurie yra pernelyg statūs, kad būtų galima naudoti technika, arba reiktų naudoti labai brangią specialią įrangą, arba šių dviejų veiksnių derinio, kai dėl vieno šių veiksnių atsirandanti kliūtis yra ne tokia didelė, bet dėl jų dviejų derinio ji tampa lygiaverte pirmosioms dviems kliūtims.

Į šiaurę nuo 62 lygiagretės esančios teritorijos ir tam tikros gretimos teritorijos laikomos kalnuotomis vietovėmis.

3. Kad plotai, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytas kalnuotas vietoves, atitiktų 36 straipsnio a punkto ii papunktyje numatytų išmokų skyrimo reikalavimus, jie turi būti:

a) įtakojami didelių gamtinių kliūčių, ypač mažo dirvos derlingumo arba prastų klimato sąlygų, ir kai žemės valdymui svarbu išlaikyti ekstensyvų ūkininkavimą, arba

b) įtakojami konkrečių kliūčių, ir kai žemės valdymas turėtų būti tęsiamas siekiant apsaugoti arba gerinti aplinką, išlaikyti kraštovaizdį bei neprarasti turizmo potencialo toje vietovėje, arba siekiant išsaugoti kranto liniją.

Konkrečių kliūčių įtakojami plotai, kaip nurodyta b punkte, apima žemės ūkio veiklos plotus, kurie įprastų gamybos sąlygų atžvilgiu yra vienarūšiai ir jų bendras plotas neviršija 10 % atitinkamos valstybės narės ploto.

4. Pagal konkrečias nuostatas, kurios turi būti apibrėžtos 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, valstybės narės programose:

— patvirtina arba pakeičia esamas pagal 2 dalį ir 3 dalies b punktą nustatytas ribas, arba

— nustato 3 dalies a punkte nurodytų plotų ribas.

5. Pagal Direktyvas 79/409/EEB ir 92/43/EEB nustatytos *Natura 2000* žemės ūkio paskirties plotai ir pagal Direktyvą 2000/60/EB į upės baseino valdymo planus įtraukti žemės ūkio paskirties plotai atitinka 36 straipsnio a punkto iii papunktyje numatytų išmokų skyrimo reikalavimus.

6. Dėl aplinkosaugos priežasčių, pavyzdžiui, apsaugos nuo erozijos arba miško išteklių išplėtimo siekiant sušvelninti klimato kaitą, apželdinimui mišku tinkami plotai atitinka 36 straipsnio b punkto i ir iii papunkčiuose numatytų išmokų skyrimo reikalavimus.

7. Pagal Direktyvas 79/409/EEB ir 92/43/EEB nustatyti *Natura 2000* miškų plotai atitinka 36 straipsnio b punkto iv papunktyje numatytų išmokų skyrimo reikalavimus.

8. Vidutinio ir didelio gamtinio gaisringumo miškų plotai atitinka 36 straipsnio b punkto vi papunktyje numatytų išmokų, susijusių su gaisrų prevencinėmis priemonėmis, skyrimo reikalavimus.

▼B

4 POSKIRSNIS

STANDARTŲ LAIKYMASIS

▼M5

50a straipsnis

Pagrindiniai reikalavimai

1. Išmokas pagal 36 straipsnio a punkto i–v papunkčius ir 36 straipsnio b punkto i, iv ir v papunkčius gaunantis paramos gavėjas visoje valdoje laikosi teisės aktais nustatytų valdymo ir geros agrarinės bei aplinkosauginės būklės reikalavimų, numatytų Reglamento (EB) Nr. 73/2009 5 ir 6 straipsniuose bei II ir III prieduose.

Prievolė laikytis pirmoje pastraipoje nurodytų teisės aktais nustatytų valdymo ir geros agrarinės bei aplinkosauginės būklės reikalavimų netaikoma ne žemės ūkio veiklai valdoje ir ne žemės ūkio paskirties plotuose vykdomai veiklai, už kurią neprašoma paramos pagal šio reglamento 36 straipsnio b punkto i, iv ir v papunkčius.

2. Kompetentinga nacionalinė institucija, *inter alia*, naudodama elektronines priemones, pateikia paramos gavėjui teisės aktais nustatytų valdymo ir geros agrarinės bei aplinkosauginės būklės reikalavimų, kurių reikės laikytis, sąrašą.

▼B

51 straipsnis

Išmokų sumažinimas arba neskyrimas

1. ►C1 Jei paramos gavėjai, gaunantys išmokas pagal 36 straipsnio a punkto i–v papunkčius ◄ ir b punkto i, iv ir v papunkčius, dėl jiems tiesiogiai priskiriamo veikimo ar neveikimo visoje valdoje nesilaiko Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 4 ir 5 straipsniuose bei III ir IV prieduose numatytų privalomų reikalavimų, bendras išmokų, kurios turi būti skiriamos tais kalendoriniais metais, kuriais nustatomas toks reikalavimų nesilaikymas, dydis sumažinamas arba jos neskiriamos.

Kaip nurodyta pirmojoje pastraipoje, išmokos sumažinamos arba neskiriamos taip pat tais atvejais, kai paramos gavėjai, gaunantys išmokas pagal 36 straipsnio a punkto iv papunktį, dėl jiems tiesiogiai priskiriamo veikimo ar neveikimo visoje valdoje nesilaiko 39 straipsnio 3 dalyje nurodytų būtiniausių trąšų ir augalų apsaugos priemonių naudojimo reikalavimų.

2. 1 dalyje numatytas išmokų sumažinimas arba neskyrimas netaikomas pratęsimo laikotarpiu, kai pagal 26 straipsnio 1 dalies b punktą pratęsiamas laikotarpis užtikrinti standartų laikymąsi.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies, paramos gavėjai valstybėse narėse, taikančiose vienkartinės išmokos už plotus schemą, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 143b straipsnyje, turi laikytis to reglamento 5 straipsnyje ir IV priede numatytų privalomų reikalavimų.

▼M4

Pirmoje pastraipoje numatyta nukrypti leidžianti nuostata taikoma iki 2008 m. gruodžio 31 d. Nuo 2009 m. sausio 1 d. ūkininkas, gaunantis išmokas pagal vienkartinės išmokos už plotus schemą, laikosi teisės aktais nustatytų valdymo reikalavimų, nurodytų Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 III priede, pagal tokį tvarkaraštį:

a) III priedo A punkte nurodyti reikalavimai taikomi nuo 2009 m. sausio 1 d.;

▼M4

b) III priedo B punkte nurodyti reikalavimai taikomi nuo 2011 m. sausio 1 d.;

c) III priedo C punkte nurodyti reikalavimai taikomi nuo ►M5 2013 m. sausio 1 d. ◄.

Tačiau Bulgarija ir Rumunija neprivalo taikyti Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 3, 4, 6, 7 ir 9 straipsnių iki 2011 m. gruodžio 31 d. tiek, kiek tie straipsniai susiję su teisės aktuose nustatytais valdymo reikalavimais. Nuo 2012 m. sausio 1 d. ūkininkas, gaunantis išmokas pagal vienkartinės išmokos už plotus schemą, laikosi teisės aktais nustatytų valdymo reikalavimų, nurodytų Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 III priede, pagal tokį tvarkaraštį:

a) III priedo A punkte nurodyti reikalavimai taikomi nuo 2012 m. sausio 1 d.;

b) III priedo B punkte nurodyti reikalavimai taikomi nuo 2014 m. sausio 1 d.;

c) III priedo C punkte nurodyti reikalavimai taikomi nuo ►M5 2016 m. sausio 1 d. ◄.

Naujosios valstybės narės antroje pastraipoje numatyta galimybe gali naudotis ir tuo atveju, jei jos nusprendžia nebetaikyti vienkartinės išmokos už plotus schemos dar nepasibaigus Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 143b straipsnio 9 dalyje numatytam šios schemos taikymo laikotarpiui.

▼B

4. Išsamios išmokų sumažinimo ir neskyrimo taisyklės nustatomos 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka. Šiame kontekste atsižvelgiama į reikalavimų nesilaikymo sunkumą, mastą, pastovumą ir kartojimąsi.

5. Šio straipsnio 1–4 dalys 39 straipsnio 5 daliai netaikomos.

3 SKIRSNIS

3 KRYPTIS:

Gyvenimo kokybė kaimo vietovėse ir kaimo ekonomikos įvairinimas

52 straipsnis

Priemonės

Parama pagal šį skirsnį apima:

a) priemones kaimo ekonomikai įvairinti, kurias sudaro:

i) ne žemės ūkio veiklos įvairinimas;

ii) parama mikroįmonių kūrimui ir plėtrai siekiant skatinti verslumą ir plėtoti ekonominę struktūrą;

iii) turizmo veiklos skatinimas;

b) priemones gyvenimo kokybei kaimo vietovėse gerinti, kurias sudaro:

i) pagrindinės paslaugos ekonomikai ir kaimo gyventojams;

▼B

ii) kaimo atnaujinimas ir plėtra;

iii) kaimo paveldo išsaugojimas ir modernizavimas;

c) mokymo ir informavimo priemonę ekonomikos dalyviams, dirbantiems srityse, kurias apima 3 kryptis;

d) įgūdžių įgijimo ir aktyvaus pritaikymo priemonę siekiant parengti ir įgyvendinti vietos plėtros strategiją.

1 POSKIRSNIS

Reikalavimai priemonėms, skirtoms kaimo ekonomikai įvairinti

53 straipsnis

Ne žemės ūkio veiklos įvairinimas

Pagalbos gavėjas, nurodytas 52 straipsnio a punkto i papunktyje, yra ūkininko ūkio narys.

54 straipsnis

Parama verslo kūrimui ir plėtrai

Parama, numatyta 52 straipsnio a punkto ii papunktyje, yra susijusi tik su mikroįmonėms, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB.

55 straipsnis

Turizmo veiklos skatinimas

Parama, nurodyta 52 straipsnio a punkto iii papunktyje, teikiama:

a) nedidelio masto infrastruktūrai, pavyzdžiui, informacijos centrams ir turistinių vietų nuorodoms;

b) rekreacinei infrastruktūrai, pavyzdžiui, teikiančiai prieigą prie natūralių vietovių ir nedidelio masto apgyvendinimo paslaugas;

c) su kaimo turizmu susijusių turizmo paslaugų plėtrai ir (arba) rinkodarai.

2 POSKIRSNIS

Reikalavimai priemonėms, skirtoms gyvenimo kokybei kaimo vietovėse gerinti

56 straipsnis

Pagrindinės paslaugos ekonomikai ir kaimo gyventojams

Parama, nurodyta 52 straipsnio b punkto i papunktyje, teikiama pagrindinių paslaugų, įskaitant kultūrinę ir laisvalaikio veiklą, bei susijusios nedidelio masto infrastruktūros, skirtų vienam kaimui arba kaimų grupei įkūrimui.

▼B

57 straipsnis

Kaimo paveldo išsaugojimas ir modernizavimas

Parama, nurodyta 52 straipsnio b punkto iii papunktyje, teikiama:

a) *Natura 2000* teritorijų bei kitų didelę gamtinę vertę turinčių vietų apsaugos ir valdymo planų rengimui: sąmoningumo aplinkosaugos klausimais ugdymo priemonėms ir investicijoms, susijusioms su gamtos paveldo išlaikymu, atkūrimu ir atnaujinimu bei vertingų gamtos objektų vystymui;

b) studijoms ir investicijoms, skirtoms kultūros paveldui, pavyzdžiui, kaimų ir kaimo kraštovaizdžio kultūros ypatumams, išlaikyti, atkurti ir modernizuoti.

3 POSKIRSNIS

Mokymas, įgūdžių įgijimas ir aktyvus pritaikymas

58 straipsnis

Mokymas ir informavimas

Parama pagal 52 straipsnio c punktą neskiriama įvadiniams arba mokymo kursams, sudarantiems vidurinio ar aukštojo mokslo įstaigų įprastų mokymo programų ar sistemų dalį.

59 straipsnis

Įgūdžių įgijimas, aktyvus pritaikymas ir įgyvendinimas

Parama, nurodyta 52 straipsnio d punkte, teikiama:

a) atitinkamos vietovės studijoms;

b) priemonėms teikti informaciją apie šią vietovę ir vietos plėtros strategiją;

c) vietos plėtros strategiją rengiančio ir įgyvendinančio personalo mokymui;

d) reklamos renginiams ir vadovų mokymui;

e) viešojo ir privataus sektoriaus partneryščių, išskyrus apibrėžtas 62 straipsnio 1 dalies b punkte, vykdomam vietos plėtros strategijos, apimančios vieną ar daugiau priemonių pagal 52 straipsnio a, b ir c punktus, įgyvendinimui.

4 POSKIRSNIS

Krypties įgyvendinimas

60 straipsnis

Ribų nustatymas

Jeigu šiame skirsnyje numatyta priemonė apima veiksmus, atitinkančius reikalavimus ir pagal kitą Bendrijos paramos instrumentą, įskaitant

▼B

struktūrinius fondus ir Bendrijos paramos žuvininkystei instrumentą, valstybė narė kiekvienoje programoje nustato kriterijus, pagal kuriuos EŽŪFKP remiamos operacijos atskiriamos nuo kitu Bendrijos paramos instrumentu remiamų veiksmų.

4 SKIRSNIS

4 KRYPTIS

LEADER

61 straipsnis

Leader metodo apibrėžimas

Leader metodą sudaro bent:

a) pagal vietoves rengiamos vietos plėtros strategijos, skirtos aiškiai nustatytoms subregioninėms kaimo teritorijoms;

b) vietos viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės (toliau – vietos veiklos grupės);

c) „iš apačios į viršų“ metodas, kai vietos veiklos grupės turi sprendimo priėmimo galias dėl vietos plėtros strategijų rengimo ir įgyvendinimo;

d) daugiasektorinis strategijos parengimas ir įgyvendinimas, grindžiamas sąveika tarp įvairių vietos ekonomikos sektorių dalyvių ir projektų;

e) novatoriškų metodų įgyvendinimas;

f) bendradarbiavimo projektų įgyvendinimas;

g) vietos partneryščių veikla tinkle.

62 straipsnis

Vietos veiklos grupės

1. Partneryste grindžiamą vietos plėtros metodą įgyvendina vietos veiklos grupės, atitinkančios šiuos reikalavimus:

a) jos turi pasiūlyti bent 61 straipsnio a–d ir g punktuose išvardytais elementais grindžiamą integruotą vietos plėtros strategiją ir atsakyti už jos įgyvendinimą;

b) jas turi sudaryti *Leader II* ([1]) arba *Leader+* ([2]) iniciatyvų reikalavimus atitinkanti grupė, pagal *Leader* metodą suformuota grupė, arba nauja grupė, kuri atitinkamoje teritorijoje atstovautų partneriams iš įvairių vietos socialinių ir ekonominių sektorių. Priimant spren-

([1]) Komisijos pranešimas valstybėms narėms, nustatantis bendrų arba integruotų veiklos programų, dėl kurių valstybės narės kviečiamos teikti prašymą paramai pagal Bendrijos iniciatyvą kaimo plėtros srityje (*Leader II*), gaires (OL C 180, 1994 7 1, p. 48).

([2]) 2000 m. balandžio 14 d. Komisijos pranešimas valstybėms narėms, nustatantis Bendrijos iniciatyvos kaimo plėtros srityje (*Leader+*) gaires (OL C 139, 2000 5 18, p. 5). Pranešimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos komunikatu, iš dalies keičiančiu 2000 balandžio 14 d. Komisijos pranešimą valstybėms narėms, nustatantį Bendrijos iniciatyvos kaimo plėtros srityje (*Leader+*) gaires (OL C 294, 2003 12 4, p. 11).

▼B

dimus ekonominiai ir socialiniai partneriai, taip pat kiti pilietinės visuomenės atstovai, pavyzdžiui, ūkininkai, kaime gyvenančios moterys, jauni žmonės ir jų asociacijos, vietos partnerystėje turi sudaryti ne mažiau kaip 50 %;

c) jos turi sugebėti apibrėžti ir įgyvendinti tos vietovės plėtros strategiją.

2. Valdymo institucija užtikrina, kad vietos veiklos grupės pasirinktų administracijos ir finansų vadovą, kuris gebėtų administruoti viešąsias lėšas ir užtikrinti tinkamą partnerystės darbą, arba kad vietos veiklos grupės sudarytų teisėtai suformuotą bendrą organą, kuris užtikrintų tinkamą partnerystės funkcionavimą ir gebėjimus administruoti viešąsias lėšas.

3. Vietovė, kuriai taikoma strategija turi būti vientisa ir turėti pakankamai žmogiškųjų, finansinių ir ekonominių išteklių perspektyviai plėtros strategijai remti.

4. Vietos veiklos grupės pasirenka pagal šią strategiją finansuotinus projektus. Jos taip pat gali pasirinkti bendradarbiavimo projektus.

63 straipsnis

Priemonės

Parama pagal *Leader* kryptį skiriama:

a) 62 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytoms vietos plėtros strategijoms įgyvendinti siekiant 1, 2 ir 3 skirsniuose apibrėžtų vienos arba daugiau kitų trijų krypčių tikslų;

b) bendradarbiavimo projektams, apimantiems pagal a punktą pasirinktus tikslus, įgyvendinti;

c) vietos veiklos grupės veiklai, įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti, kaip nurodyta 59 straipsnyje.

64 straipsnis

Vietos strategijų įgyvendinimas

Jeigu pagal vietos strategiją vykdomos operacijos atitinka šiame reglamente apibrėžtas priemones kitoms kryptims, taikomi atitinkami reikalavimai pagal 1, 2 ir 3 skirsnius.

65 straipsnis

Bendradarbiavimas

1. 63 straipsnio b punkte nurodyta parama skiriama teritorinio arba tarptautinio bendradarbiavimo projektams.

Teritorinis bendradarbiavimas – tai bendradarbiavimas valstybėje narėje. Tarptautinis bendradarbiavimas – tai bendradarbiavimas tarp teritorijų skirtingose valstybėse narėse ir su teritorijomis trečiosiose šalyse.

2. Tik su Bendrijos teritorijomis susijusios išlaidos atitinka paramos skyrimo reikalavimus.

▼B

3. 64 straipsnis taip pat taikomas bendradarbiavimo projektams.

II SKYRIUS

TECHNINĖ PAGALBA

66 straipsnis

Techninės pagalbos finansavimas

1. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 5 straipsnį EŽŪFKP Komisijos iniciatyva ir (arba) jos vardu iki 0,25 % metinių lėšų gali panaudoti rengimo, stebėsenos, administracinės paramos, vertinimo ir kontrolės priemonėms finansuoti. Šie veiksmai vykdomi pagal 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo 1605/2002 finansinio reglamento ([1]) 53 straipsnio 2 dalį, kitas to reglamento nuostatas ir jo įgyvendinimo nuostatas, taikomas šiai biudžeto vykdymo formai.

2. Valstybių narių iniciatyva EŽŪFKP gali finansuoti kiekvienos kaimo plėtros programos rengimą, valdymą, stebėseną, vertinimą ir informavimo bei kontrolės veiklą.

Šiai veiklai gali būti skiriama iki 4 % bendros kiekvienai programai skiriamos sumos.

3. Neviršijant 2 dalyje nustatytų ribų, skiriama suma 68 straipsnyje nurodytam nacionaliniam kaimo tinklui sukurti ir jam veikti.

Valstybės narės, turinčios regionines programas, gali pateikti tvirtinimui konkrečią jų nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo ir veikimo programą.

Nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo ir veikimo išsamios sąlygos nustatomos 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

67 straipsnis

Europos kaimo plėtros tinklas

Europos kaimo plėtros tinklas, skirtas kaimo plėtros srityje Bendrijos lygmeniu veikiantiems nacionaliniams tinklams, organizacijoms ir administracijoms sujungti, kuriamas pagal 66 straipsnio 1 dalį.

Tinklo tikslai:

a) rinkti, analizuoti ir skleisti informaciją apie Bendrijos kaimo plėtros priemones;

b) rinkti, skleisti ir įtvirtinti Bendrijos lygmeniu gerą kaimo plėtros praktiką;

c) teikti informaciją apie pokyčius Bendrijos kaimo vietovėse ir trečiosiose šalyse;

d) Bendrijos lygmeniu organizuoti susitikimus ir seminarus aktyviai prisidedantiems prie kaimo plėtros;

([1]) OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

▼B

e) sukurti ir naudoti ekspertų tinklus siekiant supaprastinti keitimąsi patirtimi ir remti kaimo plėtros politikos įgyvendinimą bei vertinimą;

f) remti nacionalinius tinklus ir tarptautines bendradarbiavimo iniciatyvas.

68 straipsnis

Nacionalinis kaimo tinklas

1. Kiekviena valstybė narė sukuria nacionalinį kaimo tinklą, jungiantį prie kaimo plėtros prisidedančias organizacijas ir administracijas.

2. 66 straipsnio 3 dalies pirmojoje pastraipoje nurodyta suma naudojama:

a) struktūroms, kurių reikia tinklui naudoti;

b) veiksmų planui, kurį sudaro bent jau geros perduotinos praktikos nustatymas ir analizė, informacijos apie šią praktiką teikimas, tinklo valdymas, keitimosi patirtimi ir praktine patirtimi organizavimas bei mokymo programų rengimas vietos veiklos grupėms mokymo ir techninės pagalbos teritoriniam ir tarptautiniam bendradarbiavimui procese.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

FONDO ĮNAŠAS

69 straipsnis

Ištekliai ir jų skirstymas

1. Bendrijos paramos kaimo plėtrai sumą pagal šį reglamentą laikotarpiui nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d., jos metinį išskirstymą ir minimalią sumą, skiriamą regionams, atitinkantiems reikalavimus pagal konvergencijos tikslą, kvalifikuota balsų dauguma, remdamasi Komisijos pasiūlymu, nustato Taryba pagal 2007–2013 m. laikotarpio finansinę perspektyvą ir Tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžeto vykdymo tvarkos ir biudžeto sudarymo procedūros tobulinimo tam pačiam laikotarpiui.

2. 0,25 % 1 dalyje nurodytų lėšų skiriama Komisijos techninei pagalbai, kaip nurodyta 66 straipsnio 1 dalyje.

3. 1 dalyje nurodytoms sumoms jų programavimo ir vėlesnio įtraukimo į Europos Bendrijų bendrąjį biudžetą tikslais taikomas metinis 2 % indeksavimas.

4. Komisija atlieka 1 dalyje nurodytų sumų metinį išskirstymą pagal valstybę narę, atimdama 2 dalyje nurodytą sumą ir atsižvelgdama į:

a) sumas, skiriamas regionams, atitinkantiems reikalavimus pagal konvergencijos tikslą;

b) atliktos veiklos rezultatus, ir

c) konkrečias situacijas ir poreikius, pagrįstus objektyviais kriterijais.

▼B

5. Be 4 dalyje nurodytų sumų, programavimo tikslais valstybės narės atsižvelgia į dėl moduliavimo susidarančias sumas, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 12 straipsnio 2 dalyje.

▼M5

5a. Sumą, kuri lygi sumoms, gautoms pagal 2009 m. sausio 19 d. Tarybos Reglamento (EB) Nr. 73/2009, 9 straipsnio 4 dalį ir 10 straipsnio3 dalį pritaikius privalomąjį moduliavimą, o nuo 2011 m. — ir sumoms, sukauptoms pagal minėto reglamento 136 straipsnį, valstybės narės panaudoja tik laikotarpiu nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d. kaip Bendrijos paramą pagal taikomas kaimo plėtros programas toms veiklos rūšims, kurios nurodytos šio reglamento 16a straipsnyje, finansuoti.

Naujosioms valstybėms narėms, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 73/2009 2 straipsnio gpunkte, šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytas laikotarpis yra nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d.

Pirmos dvi pastraipos netaikomos Bulgarijai ir Rumunijai.

5b. Jei pasibaigus programai Bendrijos įnašo faktinė suma, panaudota šio straipsnio 5a dalyje nurodytai veiklai finansuoti, yra mažesnė nei šio straipsnio 5a dalyje nurodyta suma, valstybė narė šį skirtumą perveda į Europos bendrijų bendrąjį biudžetą, bet jo suma neturi būti didesnė nei suma, kuria viršijama bendra paskirstytų išmokų, skirtų 16a straipsnyje nenurodytai veiklai finansuoti, suma.

5c. Taikant Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 25 straipsnį į šio straipsnio 5a dalyje nurodytas sumas neatsižvelgiama.

▼M2

6. Komisija užtikrina, kad bendros metinės EŽŪFKP lėšos, kurias valstybė narė gauna pagal šį reglamentą iš EŽŪOGF Orientavimo skyriaus, taip pat iš ERPF, ESF bei SF pagal 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1083/2006, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo [1], įskaitant ERPF įnašą pagal 2006 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1638/2006, išdėstantį bendrąsias nuostatas, kurios nustato Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę [2], ir 2006 m. liepos 17 d. Tarybos reglamentą Nr. 1085/2006, nustatantį Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA) [3], bei iš Europos žuvininkystės fondo pagal 2006 m. liepos 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo [4], neviršija šių ribų:

— valstybėms narėms, kurių BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. yra mažesnis nei 40 % 25 ES valstybių narių vidurkio: 3,7893 % jų BVP,

— valstybėms narėms, kurių BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. yra lygus arba didesnis nei 40 % 25 ES valstybių narių vidurkio, bet nesiekia 50 %: 3,7135 % jų BVP,

— valstybėms narėms, kurių BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. yra lygus arba didesnis nei 50 % 25 ES valstybių narių vidurkio, bet nesiekia 55 %: 3,6188 % jų BVP,

— valstybėms narėms, kurių BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. yra lygus arba didesnis nei 55 % 25 ES valstybių narių vidurkio, bet nesiekia 60 %: 3,5240 % jų BVP,

---

[1] OL L 210, 2006 7 31, p. 25.
[2] OL L 310, 2006 11 9, p. 1.
[3] OL L 210, 2006 7 31, p. 82.
[4] OL L 223, 2006 8 15, p. 1.

▼M2

— valstybėms narėms, kurių BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. yra lygus arba didesnis nei 60 % 25 ES valstybių narių vidurkio, bet nesiekia 65 %: 3,4293 % jų BVP,

— valstybėms narėms, kurių BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. yra lygus arba didesnis nei 65 % 25 ES valstybių narių vidurkio, bet nesiekia 70 %: 3,3346 % jų BVP,

— valstybėms narėms, kurių BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. yra lygus arba didesnis nei 70 % 25 ES valstybių narių vidurkio, bet nesiekia 75 %: 3,2398 % jų BVP,

— po to maksimali perduodamų lėšų suma mažinama 0,09 BVP procentinio punkto kiekvienam 2001–2003 m. BNP (išreikštų PGS) vienam gyventojui vidurkio padidėjimui 5 procentiniais punktais, lyginant su 25 ES valstybių narių vidurkiu.

Komisija, apskaičiuodama BVP, remiasi 2005 m. balandžio mėn. paskelbtais statistiniais duomenimis. Kaip suplanavo Komisija 2005 m. balandžio mėn., individualūs nacionaliniai BVP augimo tempai 2007–2013 m. bus taikomi atskirai kiekvienai valstybei narei.

2010 m. nustačius, kad kurios nors valstybės narės 2007–2009 m. sukauptas BVP daugiau nei ± 5 % nukrypo nuo sukaupto BVP, apskaičiuoto pagal antrą pastraipą, įskaitant dėl valiutos kurso pokyčių atsiradusius pasikeitimus, bus atitinkamai patikslintos tai valstybei narei pagal pirmą pastraipą tuo laikotarpiu skirtos sumos. Visas tokio tikslinimo grynasis rezultatas (teigiamas ar neigiamas) negali viršyti 3 000 mln. eurų. Bet kokiu atveju, jei grynasis rezultatas yra teigiamas, visos papildomos lėšos ribojamos taip, kad nepanaudotų lėšų lygis būtų mažesnis už 2007–2010 m. iš struktūrinių fondų ir SF įsipareigojimams turimų lėšų maksimalų dydį. Galutinės patikslintos sumos bus lygiomis dalimis paskirstytos 2011–2013 m. laikotarpiu. Siekiant, kad minėtu laikotarpiu būtų atspindėta Lenkijos zloto vertė, Lenkijai taikant pirmoje pastraipoje nurodytus procentinius dydžius gautas rezultatas turi būti dauginamas iš koeficiento 1,04 laikotarpiu iki tol, kol bus atlikta šioje pastraipoje nurodyta peržiūra.

▼B

70 straipsnis

Fondo įnašas

1. Kaimo plėtros programą patvirtinančiame sprendime nustatomas didžiausias EŽŪFKP įnašas kiekvienai krypčiai neviršijant lankstumo ribos, kuri turi būti nustatyta 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka. Šiame sprendime prireikus aiškiai nustatomi asignavimai, skiriami regionams, atitinkantiems reikalavimus pagal konvergencijos tikslą.

2. EŽŪFKP įnašas apskaičiuojamas pagal reikalavimus atitinkančią viešųjų išlaidų sumą.

3. Kiekvienai krypčiai nustatomas EŽŪFKP įnašo lygis:

a) 1 krypčiai (konkurencingumas) ir 3 krypčiai (įvairinimas ir gyvenimo kokybė), taip pat techninei pagalbai pagal 66 straipsnio 2 dalį atitinkamai taikomos šios viršutinės ribos:

   i) 75 % reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų regionuose, atitinkančiuose reikalavimus pagal konvergencijos tikslą;

   ii) 50 % reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų kituose regionuose.

▼B

b) 2 krypčiai (aplinkos ir kraštovaizdžio gerinimas) ir 4 krypčiai (*Leader*) atitinkamai taikomos šios viršutinės ribos:

i) 80 % reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų regionuose, atitinkančiuose reikalavimus pagal konvergencijos tikslą;

ii) 55 % reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų kituose regionuose.

Mažiausias EŽŪFKP įnašo lygis krypčiai yra 20 %.

4. Nepaisant 3 dalyje nustatytų viršutinių ribų, EŽŪFKP įnašas gali būti didinamas iki 85 % atokiausių regionų ir mažųjų Egėjo jūros salų, kaip apibrėžta Reglamente (EEB) Nr. 2019/93, programoms.

▼M5

Nepaisant 3 dalyje nustatytų viršutinių ribų, EŽŪFKP įnašas gali būti padidintas iki 90 % konvergencijos reikalavimus atitinkantiems ir iki 75 % konvergencijos reikalavimų neatitinkantiems regionams šio reglamento 16a straipsnyje nurodytų rūšių veiklai finansuoti neviršijant sumos, gautos pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 9 straipsnio 4 dalį ir 10 straipsnio 3 dalį pritaikius privalomąjį moduliavimą, o nuo 2011 m. — ir sumos, sukauptos pagal minėto reglamento 136 straipsnį.

▼M2

4a. 3 ir 4 dalys tam tikrais atvejais gali būti netaikomos Portugalijai skirtai 320 mln. EUR sumai.

▼B

5. Valstybėms narėms, pasirenkančioms konkrečią programą pagal 66 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą, nustatoma 50 % reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų sudaranti EŽŪFKP įnašo viršutinė riba.

6. Techninės pagalbos priemonės, kurių imamasi Komisijos iniciatyva arba jos vardu, gali būti finansuojamos 100 %.

7. EŽŪFKP bendrai finansuojamos išlaidos negali būti bendrai finansuojamos struktūrinių fondų, SF arba bet kurio kito Bendrijos finansinio instrumento įnašu.

Jos gali būti bendrai finansuojamos tik pagal vieną kaimo plėtros programos kryptį. Kai operacijai taikomos daugiau nei vienos krypties priemonės, išlaidos priskiriamos dominuojančiai krypčiai.

8. Viešosios išlaidos įmonėms remti atitinka valstybės pagalbai nustatytas pagalbos ribas, išskyrus atvejus, jei šiame reglamente numatyta kitaip.

71 straipsnis

Reikalavimus atitinkančios išlaidos

1. Nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 39 straipsnio 1 dalies, išlaidos atitinka reikalavimus EŽŪFKP finansavimui gauti, jei atitinkamą pagalbos sumą 2007 m. sausio 1 d.–2015 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu faktiškai sumoka mokėjimo agentūra. Bendrai finansuojamos operacijos neturėtų būti baigtos iki pradinės išlaidų atitikimo reikalavimams datos.

Naujos išlaidos, pridedamos keičiant 19 straipsnyje nurodytą programą, atitinka reikalavimus nuo tos dienos, kai Komisija gauna prašymą pakeisti programą.

▼B

2. Išlaidos atitinka reikalavimus EŽŪFKP finansavimui gauti tik tuo atveju, jei jos susijusios su operacijomis, kurias pagal kompetentingos įstaigos nustatytus atrankos kriterijus atrinko atitinkamos programos valdymo institucija arba kurios buvo atrinktos jos atsakomybe.

3. Taisyklės dėl išlaidų atitikimo reikalavimams nustatomos nacionaliniu lygmeniu, atsižvelgiant į šiuo reglamentu nustatytas specialias sąlygas tam tikroms kaimo plėtros priemonėms.

Reikalavimų EŽŪFKP finansavimui gauti neatitinka šios išlaidos:

a) PVM, išskyrus negražintiną PVM, kurį faktiškai ir galutinai sumoka paramos gavėjai, nesantys 1977 m. gegužės 17 d. šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su apyvartos mokesčiais, suderinimo – bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas apskaičiavimo pagrindas ([1]) 4 straipsnio 5 dalies pirmoje pastraipoje minimais neapmokestinamaisiais asmenimis;

b) skolos palūkanos, nepažeidžiant 5 dalies;

c) žemės, kainuojančios daugiau nei 10 % visų atitinkamos operacijos reikalavimus atitinkančių išlaidų, pirkimas. Išimtiniais ir deramai pagrįstais atvejais gali būti nustatytas didesnis procentinis dydis operacijoms, susijusioms su aplinkos išsaugojimu.

4. 1–3 dalys netaikomos 66 straipsnio 1 dalies nuostatoms.

5. Nepaisant 3 dalies b punkto, EŽŪFKP finansavimas gali būti skiriamas ir kitokia nei negrąžinamos tiesioginės paramos forma. Išsamios taisyklės apibrėžiamos 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

72 straipsnis

Su investicijomis susijusių operacijų trukmė

1. Nepažeidžiant įsisteigimo laisvės ir laisvės teikti paslaugas taisyklių, kaip apibrėžta Sutarties 43 ir 49 straipsniuose, valstybė narė užtikrina, kad investicinė operacija bus toliau finansuojama iš EŽŪFKP, jei per penkerius metus nuo valdymo institucijos sprendimo skirti finansavimą nepadaromas esminis tos operacijos pakeitimas, kuris:

a) paveikia jos pobūdį ar įgyvendinimo reikalavimus arba suteikia pernelyg didelį pranašumą įmonei ar viešajai įstaigai;

b) įvyksta dėl infrastruktūros objekto nuosavybės pobūdžio pasikeitimo arba dėl gamybinės veiklos nutraukimo ar perkėlimo į kitą vietą.

2. Netinkamai išmokėtos sumos susigrąžinamos pagal Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 33 straipsnį.

([1]) OL L 145, 1977 6 13, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/66/EB (OL L 168, 2004 5 1, p. 35).

▼B

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

VALDYMAS, KONTROLĖ IR INFORMAVIMAS

I SKYRIUS

VALDYMAS IR KONTROLĖ

73 straipsnis

Komisijos pareigos

Atsižvelgiant į bendrą valdymą, siekdama užtikrinti patikimą finansų valdymą pagal Sutarties 274 straipsnį, Komisija taiko Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 9 straipsnio 2 dalyje nustatytas priemones ir vykdo kontrolę.

74 straipsnis

Valstybių narių pareigos

1. Siekiant užtikrinti, kad Bendrijos finansiniai interesai būtų veiksmingai apsaugoti, valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus pagal Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 9 straipsnio 1 dalį.

2. Valstybės narės kiekvienai kaimo plėtros programai paskiria šias institucijas:

a) valdymo instituciją, kuri gali būti valstybinė arba privati įstaiga, veikianti nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu, arba tą užduotį atlikti ir būti atsakinga už atitinkamos programos valdymą gali valstybė narė;

b) akredituotą mokėjimo agentūrą, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 6 straipsnyje;

c) sertifikavimo įstaigą, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 7 straipsnyje.

3. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienai kaimo plėtros programai būtų nustatoma atitinkama valdymo ir kontrolės sistema, užtikrinanti aiškų valdymo institucijos ir kitų įstaigų funkcijų pasiskirstymą ir atskyrimą. Valstybės narės atsako už veiksmingą sistemų darbą programos vykdymo laikotarpiu.

4. Valstybės narės vykdo kontrolę pagal išsamias įgyvendinimo taisykles, patvirtintas 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, ypač atsižvelgdamos į kontrolės, priderintos prie įvairių kaimo plėtros priemonių pobūdžio, rūšį ir intensyvumą.

75 straipsnis

Valdymo institucija

1. Valdymo institucija atsako už efektyvų, veiksmingą ir teisingą vadovavimą programai bei jos įgyvendinimą, visų pirma:

a) užtikrina, kad operacijos finansavimui būtų atrenkamos pagal kaimo plėtros programai taikomus kriterijus;

▼B

b) užtikrina, kad būtų sukurta sistema statistinei informacijai apie operacijų įgyvendinimą registruoti ir saugoti kompiuterinėse laikmenose, kuri būtų tinkama stebėsenai ir vertinimui;

c) užtikrina, kad paramos gavėjai ir kitos įstaigos, dalyvaujančios operacijų įgyvendinime:

i) būtų informuojamos apie įsipareigojimus, atsirandančius dėl skirtos pagalbos, ir taikytų atskirą apskaitos sistemą arba atitinkamą apskaitos kodą visiems su operacija susijusiems sandoriams;

ii) žinotų apie duomenų teikimo valdymo institucijai ir pajėgumų bei rezultatų registravimo reikalavimus;

d) užtikrina, kad programos būtų įvertintos per šiame reglamente nustatytus terminus ir atitiktų bendrą stebėsenos bei vertinimo sistemą, ir atitinkamoms nacionalinėms institucijoms bei Komisijai būtų pateikti atliktų įvertinimų rezultatai;

e) vadovauja Stebėsenos komitetui ir siunčia jam programos įgyvendinimui stebėti būtinus dokumentus, atsižvelgdama į konkrečius jos tikslus;

f) užtikrina 76 straipsnyje nurodytų pareigų dėl viešumo laikymąsi;

g) rengia metų pažangos ataskaitą ir, ją patvirtinus Stebėsenos komitetui, pateikia Komisijai;

h) užtikrina, kad mokėjimo agentūra, prieš patvirtinant išmokas, gautų visą būtiną informaciją, pirmiausia apie atliktas procedūras ir finansavimui atrinktų operacijų kontrolę.

2. Jei valdymo institucija perduoda savo užduočių dalį kitai įstaigai, ji išlieka visiškai atsakinga už tų užduočių veiksmingą ir teisingą valdymą bei įgyvendinimą.

II SKYRIUS

INFORMAVIMAS IR VIEŠUMAS

76 straipsnis

Informavimas ir viešumas

1. Valstybės narės skelbia ir teikia informaciją apie nacionalinės strategijos planus, kaimo plėtros programas ir Bendrijos įnašą.

Ši informacija skiriama plačiajai visuomenei. Ja atkreipiamas dėmesys į Bendrijos vaidmenį ir užtikrinamas EŽŪFKP paramos skaidrumas.

2. Programos valdymo institucija atsako už programos viešumą:

a) ji informuoja galimus paramos gavėjus, profesines organizacijas, ekonominius ir socialinius partnerius, vyrų ir moterų lygybę skatinančias įstaigas ir atitinkamas nevyriausybines organizacijas, įskaitant aplinkos apsaugos organizacijas, apie tos programos siūlomas galimybes ir apie taisykles programos finansavimui gauti;

b) ji informuoja paramos gavėjus apie Bendrijos įnašą;

▼B

c) ji informuoja plačiąją visuomenę apie Bendrijos vaidmenį programose ir su tuo susijusius rezultatus.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

STEBĖSENA IR VERTINIMAS

I SKYRIUS

STEBĖSENA

77 straipsnis

Stebėsenos komitetas

1. Stebėsenos komitetas kiekvienai kaimo plėtros programai sudaromas ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo sprendimo patvirtinti programą.

Kiekvienas Stebėsenos komitetas parengia savo darbo tvarkos taisykles pagal atitinkamos valstybės narės institucinę, teisinę ir finansinę sistemą ir, valdymo institucijai pritarus, jas patvirtina, kad galėtų vykdyti pareigas pagal šį reglamentą.

2. Kiekvienam Stebėsenos komitetui pirmininkauja valstybės narės arba valdymo institucijos atstovas.

Valstybė narė sprendžia dėl jo sudėties ir įtraukia 6 straipsnio 1 dalyje nurodytus partnerius.

Komisijos atstovai savo iniciatyva gali dalyvauti Stebėsenos komiteto darbe ir turi jame patariamojo balso teisę.

3. Valstybės narės, turinčios regionines programas, gali sudaryti nacionalinį Stebėsenos komitetą, kad koordinuoti šių programų įgyvendinimą sąryšyje su nacionaline strategija ir finansinių išteklių įsisavinimą.

78 straipsnis

Stebėsenos komiteto pareigos

Stebėsenos komitetas įsitikina, ar veiksmingai įgyvendinama kaimo plėtros programa. Tuo tikslu Stebėsenos komitetas:

a) per keturis mėnesius nuo sprendimo dėl programos patvirtinimo priėmimo pareiškia nuomonę dėl finansuojamų operacijų atrankos kriterijų. Atrankos kriterijai patikslinami atsižvelgiant į programavimo poreikius;

b) remdamasis valdymo institucijos pateiktais dokumentais, reguliariai peržiūri pažangą, padarytą vykdant konkrečius programos uždavinius;

c) išnagrinėja įgyvendinimo, ypač kiekvienos krypties uždavinių įvykdymo, ir tęstinių vertinimų rezultatus;

d) svarsto ir tvirtina metų pažangos ataskaitą ir paskutinę pažangos ataskaitą prieš siunčiant jas Komisijai;

▼B

e) gali siūlyti valdymo institucijai pakeisti arba peržiūrėti programą, skirtą 4 straipsnyje apibrėžtiems EŽŪFKP uždaviniams pasiekti arba pagerinti vadovavimą programai, įskaitant jos finansų valdymą;

▼M5

f) svarsto ir tvirtina visus svarbius pasiūlymus dėl kaimo plėtros programų pakeitimų.

▼B

79 straipsnis

Stebėsenos procedūros

1. Valdymo institucija ir Stebėsenos komitetas stebi programos įgyvendinimo kokybę.

2. Valdymo institucija ir Stebėsenos komitetas atlieka kiekvienos kaimo plėtros programos stebėseną, pasinaudodami finansiniais, pajėgumų ir rezultatų rodikliais.

80 straipsnis

Bendra stebėsenos ir vertinimo sistema

Bendra stebėsenos ir vertinimo sistema rengiama bendradarbiaujant Komisijai ir valstybėms narėms bei tvirtinama 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka. Šioje sistemoje nurodomas ribotas bendrų kiekvienai programai taikomų rodiklių skaičius.

81 straipsnis

Rodikliai

1. Kaimo plėtros programų pažanga, našumas ir veiksmingumas jų tikslų atžvilgiu nustatomi pagal pradinės padėties rodiklius, taip pat pagal programų finansinį vykdymą, pajėgumus, rezultatus ir poveikį.

2. Kiekvienoje kaimo plėtros programoje nurodomas ribotas papildomų tai programai būdingų rodiklių skaičius.

3. Jei paramos pobūdis leidžia, su rodikliais susiję duomenys išskirstomi pagal paramos gavėjų lytį ir amžių.

82 straipsnis

Metų pažangos ataskaita

1. Pirmą kartą 2008 metais ir kasmet iki birželio 30 d. valdymo institucija nusiunčia Komisijai programos įgyvendinimo metų pažangos ataskaitą. Iki 2016 m. birželio 30 d. valdymo institucija Komisijai nusiunčia paskutinę programos įgyvendinimo pažangos ataskaitą.

2. Kiekvieną metų pažangos ataskaitą sudaro šie elementai:

a) bet koks bendrų reikalavimų pasikeitimas, turintis tiesioginį poveikį programos įgyvendinimo sąlygoms, taip pat bet koks Bendrijos ir nacionalinės politikos pasikeitimas, darantis poveikį EŽŪFKP ir kitų finansinių instrumentų darnai;

▼B

b) programos pažanga atsižvelgiant į nustatytus tikslus, remiantis pajėgumų ir rezultatų rodikliais;

c) finansinis programos įgyvendinimas, kiekvienai priemonei pateikiant paramos gavėjams sumokėtų išlaidų patvirtinimą; jeigu programa taikoma regionams, atitinkantiems reikalavimus pagal konvergencijos tikslą, išlaidos nurodomos atskirai;

d) tęstinio vertinimo veiklos pagal 86 straipsnio 3 dalį santrauka;

e) valdymo institucijos ir Stebėsenos komiteto veiksmai siekiant užtikrinti programos įgyvendinimo kokybę ir veiksmingumą, visų pirma:

i) stebėsenos ir vertinimo priemonės;

ii) pagrindinių problemų, iškilusių vadovaujant programai, santrauka ir taikytos priemonės, įskaitant atsakymą į pagal 83 straipsnį pareikštas pastabas;

iii) naudojimasis technine pagalba;

iv) veiksmai, kurių buvo imtasi siekiant užtikrinti, kad programa būtų paskelbta pagal 76 straipsnį;

f) pareiškimas, kad teikiant paramą laikomasi Bendrijos politikos sričių, įskaitant iškilusių problemų nustatymą ir joms spręsti priimtas priemones;

g) prireikus – pakartotinis pagal Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 33 straipsnį susigrąžintos pagalbos panaudojimas.

3. Taikant Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 26 straipsnį, ataskaita laikoma priimtina, jei joje yra visi 2 dalyje išvardyti elementai ir pagal ją galima įvertinti programos įgyvendinimą.

Valdymo institucijai atsiuntus metų pažangos ataskaitą, Komisija gali per du mėnesius apie ją pareikšti savo nuomonę. Paskutinei programos ataskaitai tas terminas pratęsiamas iki penkių mėnesių. Jei Komisija nepateikia atsakymo iki nustatyto termino, ataskaita laikoma priimta.

4. Išsamios nuostatos dėl konkrečių programų pagal 66 straipsnio 3 dalį metų pažangos ataskaitų nustatomos 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

83 straipsnis

Kasmetinis programų nagrinėjimas

1. Kiekvienais metais pateikus metų pažangos ataskaitą Komisija ir valdymo institucija nagrinėja pagrindinius praėjusių metų rezultatus, laikydamosi valstybės narės ir atitinkamos valdymo institucijos susitarimu nustatytinos tvarkos.

2. Juos išnagrinėjusi Komisija gali pareikšti pastabas valstybei narei ir valdymo institucijai, kurios apie tai praneša Stebėsenos komitetui. Valstybė narė informuoja Komisiją apie veiksmus, kurių ėmėsi reaguodama į pareikštas pastabas.

▼B

II SKYRIUS

VERTINIMAS

84 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Kaimo plėtros programoms atliekami *ex-ante*, tarpiniai ir *ex-post* vertinimai pagal 85, 86 ir 87 straipsnius.

2. Šių vertinimų tikslas – gerinti kaimo plėtros programų įgyvendinimo kokybę, našumą ir veiksmingumą. Jais nustatomas programų poveikis 9 straipsnyje numatytoms Bendrijos strateginėms gairėms ir kaimo plėtros problemos, būdingos atitinkamoms valstybėms narėms ir regionams, atsižvelgiant į tvaraus vystymosi reikalavimus ir poveikį aplinkai bei vykdant atitinkamų Bendrijos teisės aktų reikalavimus.

3. Vertinimas atitinkamai atliekamas valstybės narės arba Komisijos atsakomybe.

4. 1 dalyje nurodytus vertinimus atlieka nepriklausomi vertintojai. Su rezultatais galima susipažinti pagal 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais ([1]).

5. Valstybės narės suteikia žmogiškuosius ir finansinius išteklius, būtinus šiems vertinimams atlikti, organizuoja reikalingų duomenų pateikimą bei surinkimą ir naudojasi įvairia iš stebėsenos sistemos gauta informacija.

6. Valstybės narės ir Komisija susitaria dėl Komisijos iniciatyva taikytinų vertinimo metodų ir standartų laikantis 80 straipsnyje numatytos sistemos.

85 straipsnis

Ex-ante vertinimas

1. *Ex-ante* vertinimas yra kiekvienos kaimo plėtros programos rengimo dalis ir juo siekiama tinkamiausiai paskirstyti biudžeto išteklius bei gerinti programavimo kokybę. Juo nustatomi ir įvertinami vidutinės ir ilgalaikės trukmės poreikiai, siektini tikslai, numatomi rezultatai, kiekybiškai išreikšti tikslai, pirmiausia poveikio pradinei padėčiai atžvilgiu, Bendrijos pridėtinė vertė, atsižvelgimo į Bendrijos prioritetus mastas, ankstesnio programavimo patirtis bei įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir finansų valdymo procedūrų kokybė.

2. *Ex-ante* vertinimas atliekamas valstybės narės atsakomybe.

86 straipsnis

Tarpinis ir *ex-post* vertinimas

1. Valstybės narės kiekvienai kaimo plėtros programai parengia tęstinio vertinimo sistemą.

2. Programos valdymo institucija ir Stebėsenos komitetas naudojasi tęstiniu vertinimu, kad:

([1]) OL L 145, 2001 5 31, p. 43.

▼B

a) išnagrinėti programos pažangą, susijusią su tikslų pasiekimu, remiantis rezultatų ir, prireikus, poveikio rodikliais;

b) pagerinti programų ir jų įgyvendinimo kokybę;

c) išnagrinėti pasiūlymus dėl esminių programų pakeitimų;

d) pasirengti tarpiniam ir *ex-post* vertinimui.

3. Nuo 2008 m. valdymo institucija kiekvienais metais Stebėsenos komitetui teikia pranešimą apie tęstinį vertinimą. Veiklos santrauka įtraukiama į 82 straipsnyje numatytą metų pažangos ataskaitą.

4. 2010 m. tęstinis vertinimas atliekamas pateikiant atskirą tarpinio vertinimo ataskaitą. Tarpiniame vertinime pasiūlomos priemonės programų ir jų įgyvendinimo kokybei gerinti.

Tarpinio vertinimo ataskaitų santrauka rengiama Komisijos iniciatyva.

5. 2015 m. tęstinis vertinimas atliekamas pateikiant atskirą *ex-post* vertinimo ataskaitą.

6. Tarpiniuose ir *ex-post* vertinimuose nagrinėjamas išteklių panaudojimo mastas, EŽŪFKP programavimo našumas ir veiksmingumas, jo socialinis ir ekonominis poveikis bei poveikis Bendrijos prioritetams. Jie apima programos tikslus ir jais siekiama sukaupti patirties kaimo plėtros politikos srityje. Jais nustatomi veiksniai, prisidėję prie sėkmingo arba nesėkmingo programų įgyvendinimo, įskaitant tvarumą, ir nustatoma geriausia praktika.

7. Tęstinis vertinimas organizuojamas valdymo institucijų iniciatyva bendradarbiaujant su Komisija. Jis organizuojamas daugiamečiu pagrindu ir apima 2007–2015 m. laikotarpį.

8. Komisija savo iniciatyva organizuoja priemones, numatančias tęstinio vertinimo vykdytojams, valstybių narių ekspertams bei Stebėsenos komiteto nariams skirtą mokymą, keitimąsi geriausia praktika ir informavimą, taip pat teminius ir suvestinius vertinimus.

87 straipsnis

Ex-post vertinimų suvestinė

1. *Ex-post* vertinimų santrauka rengiama Komisijos atsakomybe bendradarbiaujant su valstybe nare ir valdymo institucija, kurios renka santraukos parengimui reikalingus duomenis.

2. *Ex-post* vertinimų santrauka baigiama ne vėliau kaip iki 2016 m. gruodžio 31 d.

VIII ANTRAŠTINĖ DALIS

VALSTYBĖS PAGALBA

88 straipsnis

Taisyklių taikymas valstybės pagalbai

1. Išskyrus atvejus, kai šioje antraštinėje dalyje numatyta kitaip, Sutarties 87, 88 ir 89 straipsniai taikomi valstybių narių kaimo plėtrai teikiamai pagalbai.

▼B

►M5 Tačiau, nepažeidžiant šio reglamento 89 straipsnio, Sutarties 87, 88 ir 89 straipsniai netaikomi valstybių narių išmokoms, mokamoms pagal šį reglamentą bei laikantis jo nuostatų ir patenkančioms į Sutarties 36 straipsnio taikymo sritį. ◄

2. Taikant 26 straipsnio 2 dalį, draudžiama skirti pagalbą žemės ūkio valdoms modernizuoti, jei ji viršija ►M5 I priedas ◄ nustatytus procentinius dydžius. Šis draudimas netaikomas pagalbai investicijoms, susijusioms su:

a) investicijomis, daromomis išimtinai visuomenės labui siekiant išsaugoti tradicinius kraštovaizdžius, suformuotus žemės ūkio ir miškų ūkio veiklos, arba ūkio pastatams perkelti į kitą vietą;

b) aplinkos apsauga ir jos gerinimu;

c) gyvulininkystės įmonių higienos ir gyvūnų gerovės sąlygų, taip pat darbo saugos sąlygų gerinimu.

3. Draudžiama skirti valstybės pagalbą ūkininkų nuostoliams, patirtiems dėl gamtinių kliūčių kalnuotose vietovėse ir kitose vietovėse, kuriose yra kliūčių, kompensuoti, jeigu tai neatitinka 37 straipsnyje nustatytų sąlygų. Tačiau deramai pagrįstais atvejais gali būti skiriama papildoma pagalba, viršijanti pagal 37 straipsnio 3 dalį nustatytas sumas.

4. Draudžiama skirti valstybės pagalbą ūkininkams, kurie prisiima agrarinės aplinkosaugos arba gyvūnų gerovės įsipareigojimus, neatitinkančius atitinkamai 39 ir 40 straipsniuose nustatytų reikalavimų. Tačiau taikant 39 straipsnio 4 dalį ir 40 straipsnio 3 dalį, deramai pagrįstais atvejais gali būti skiriama papildoma pagalba, viršijanti ►M5 I priedas ◄ nustatytas didžiausias sumas. Išimtiniais atvejais gali būti taikoma deramai pagrįsta išimtis dėl minimalios tų įsipareigojimų trukmės, kaip nustatyta 39 straipsnio 3 dalyje ir 40 straipsnio 2 dalyje.

5. Draudžiama skirti valstybės pagalbą ūkininkams, kurie prisitaiko prie reiklių Bendrijos teisės aktais pagrįstų standartų aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, gyvūnų ir augalų sveikatos, gyvūnų gerovės ir darbo saugos srityse, jeigu tai neatitinka 31 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Tačiau gali būti skiriama papildoma pagalba, viršijanti didžiausias pagal tą straipsnį nustatytas sumas, siekiant padėti ūkininkams laikytis nacionalinės teisės aktų, kurie yra griežtesni nei Bendrijos standartai.

6. Nesant Bendrijos teisės aktų, draudžiama skirti valstybės pagalbą ūkininkams, kurie prisitaiko prie reiklių nacionalinės teisės aktais pagrįstų standartų aplinkos, visuomenės sveikatos, gyvūnų ir augalų sveikatos, gyvūnų gerovės ir darbo saugos srityse, jeigu tai neatitinka 31 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Taikant 31 straipsnio 2 dalį, gali būti skiriama papildoma pagalba, viršijanti ►M5 I priedas ◄ nustatytas didžiausias sumas, jeigu tai pateisinama pagal 31 straipsnį.

89 straipsnis

Papildomas nacionalinis finansavimas

Valstybės narės praneša apie valstybės pagalbą, skirtą papildomai finansuoti kaimo plėtrą, kuriai skiriama Bendrijos parama, ir ją pagal šį reglamentą kaip 16 straipsnyje nurodyto programavimo dalį tvirtina Komisija. Sutarties 88 straipsnio 3 dalies pirmas sakinys netaikomas pagalbai, apie kurią pranešama tokiu būdu.

▼B

IX ANTRAŠTINĖ DALIS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

90 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda Kaimo plėtros komitetas (toliau – Komitetas).

2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nustatytas laikotarpis yra vienas mėnuo.

3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

91 straipsnis

Įgyvendinimo taisyklės

Nepaisant atitinkamose šio reglamento nuostatose išdėstytų priemonių, išsamios šio reglamento įgyvendinimo taisyklės patvirtinamos 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka. Jos visų pirma apima:

a) siūlomų kaimo plėtros programų pateikimą;

b) sąlygas, taikomas kaimo plėtros priemonėms.

92 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Jeigu prireiktų specialių priemonių perėjimui nuo veikiančios sistemos prie šiuo reglamentu nustatytos sistemos palengvinti, tokios priemonės priimamos 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

2. Tokios priemonės visų pirma priimamos Komisijos patvirtintai esamai Bendrijos paramai iš EŽŪOGF orientavimo arba garantijų dalies po 2007 m. sausio 1 d. pasibaigiančiam laikotarpiui integruoti į šiuo reglamentu numatytą kaimo plėtros paramą, ir 2000–2006 m. laikotarpio programų *ex-post* vertinimams įtraukti.

93 straipsnis

Panaikinimas

1. Reglamentas (EB) Nr. 1257/1999 panaikinamas nuo 2007 m. sausio 1 d., išskyrus 13 straipsnio a punktą, 14 straipsnio 1 dalį ir 14 straipsnio 2 dalies pirmąsias dvi įtraukas, 15 straipsnį, 17–20 straipsnius, 51 straipsnio 3 dalį, 55 straipsnio 4 dalį bei I priedo dalį, kurioje nurodytos sumos pagal to reglamento 15 straipsnio 3 dalį. Šios nuostatos panaikinamos nuo 2010 m. sausio 1 d., atsižvelgiant į Tarybos aktą, priimtą Sutarties 37 straipsnyje nustatyta tvarka.

Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

Reglamentas (EB) Nr. 1257/1999 ir toliau taikomas veiksmams, kuriuos Komisija patvirtino pagal tą reglamentą iki 2007 m. sausio 1 d.

▼B

2. Tarybos direktyvos ir sprendimai, nustatantys ir iš dalies keičiantys mažiau palankių ūkininkauti vietovių sąrašus, nustatytus pagal Reglamento (EB) Nr. 950/97 21 straipsnio 2 dalį, panaikinami nuo 2010 m. sausio 1 d., atsižvelgiant į Tarybos aktą, priimtą Sutarties 37 straipsnyje nustatyta tvarka.

94 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas Bendrijos paramai, susijusiai su programavimo laikotarpiu, prasidedančiu 2007 m. sausio 1 d. Tačiau šis reglamentas netaikomas tol, kol neįsigalios Bendrijos teisės aktai, nustatantys bendrąsias ERPF, ESF ir SF reglamentuojančias nuostatas, laikotarpiui nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d., išskyrus 9, 90, 91 ir 92 straipsnius, kurie taikomi nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

Nepaisant antrosios pastraipos, 37 straipsnis, 50 straipsnio 2–4 dalys ir 88 straipsnio 3 dalis taikoma nuo 2010 m. sausio 1 d., atsižvelgiant į Tarybos aktą, priimtą Sutarties 37 straipsnyje nustatyta tvarka.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼B

►M5 *I PRIEDAS* ◄

PARAMOS SUMOS IR LYGIAI

Straipsnis	Dalykas	Suma eurais arba lygis	
22 straipsnio 2 dalis	Parama įsikūrimui (*)	►M5 70 000 ◄	
23 straipsnio 6 dalis	Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos	18 000	Vienam perleidėjui per metus
		180 000	Vienam perleidėjui skiriama bendra suma
		4 000	Vienam darbuotojui per metus
		40 000	Vienam darbuotojui skiriama bendra suma
24 straipsnio 2 dalis	Konsultavimo paslaugos	80 %	Vienos reikalavimus atitinkančios konsultavimo paslaugos kainos
		1 500	Didžiausia reikalavimus atitinkanti suma
26 straipsnio 2 dalis	Pagalbos ūkiams modernizuoti intensyvumas	60 %	Reikalavimus atitinkančių investicijų, kurias daro jaunieji ūkininkai vietovėse, nurodytose 36 straipsnio a punkto i, ii ir iii papunkčiuose, sumos
		►C1 50 % ◄	►C1 Reikalavimus atitinkančių investicijų, kurias daro kiti ūkininkai kitose vietovėse, nurodytose 36 straipsnio a punkto i, ii ir iii papunkčiuose, sumos ◄
		►C1 50 % ◄	►C1 Reikalavimus atitinkančių investicijų, kurias daro jaunieji ūkininkai kitose vietovėse, sumos ◄
		►C1 40 % ◄	►C1 Reikalavimus atitinkančių investicijų, kurias daro kiti ūkininkai kitose vietovėse, sumos ◄
		75 %	Reikalavimus atitinkančių investicijų atokiausiuose regionuose ir mažosiose Egėjo jūros salose, kaip apibrėžta Reglamente (EEB) Nr. 2019/93, sumos
		75 %	►M1 ►C2 Reikalavimus atitinkančių investicijų valstybėse narėse, kurios įstojo į Bendriją 2004 m. gegužės 1 d., ir Bulgarijoje bei Rumunijoje, Tarybos direktyvai 91/676/EEB ([1]) įgyvendinti per ne ilgesnį nei ketverių metų laikotarpį nuo įstojimo dienos pagal tos direktyvos 3 straipsnio 2 dalį ir 5 straipsnio 1 dalį, sumos. ◄ ◄
27 straipsnio 3 dalis	Pagalbos miškų ekonominei vertei didinti intensyvumas	60 % (**)	Reikalavimus atitinkančių investicijų 36 straipsnio a punkto i, ii ir iii papunkčiuose nurodytose vietovėse sumos
		50 %	Reikalavimus atitinkančių investicijų kitose vietovėse sumos
		85 % (**)	Reikalavimus atitinkančių investicijų atokiausiuose regionuose sumos
28 straipsnio 2 dalis	Pagalbos žemės ūkio ir miškininkystės produktų vertei didinti intensyvumas	50 %	Reikalavimus atitinkančių investicijų regionuose, atitinkančiuose reikalavimus pagal konvergencijos tikslą, sumos
		40 %	Reikalavimus atitinkančių investicijų kituose regionuose sumos
		75 %	Reikalavimus atitinkančių investicijų atokiausiuose regionuose sumos

▼B

Straipsnis	Dalykas	Suma eurais arba lygis	
		65 %	Reikalavimus atitinkančių investicijų mažosiose Egėjo jūros salose, kaip apibrėžta Reglamente (EEB) Nr. 2019/93, sumos
31 straipsnio 2 dalis	Didžiausia paramos už standartų laikymąsi suma	10 000	Vienai valdai
32 straipsnio 2 dalis	Didžiausia paramos už dalyvavimą maisto kokybės schemose suma	3 000	Vienai valdai
33 straipsnis	Pagalbos už informavimo ir reklamavimo veiklą intensyvumas	70 %	Reikalavimus atitinkančios veiklos kainos
34 straipsnio 3 dalis	Didžiausia pusiau natūriniams ūkiams skiriama suma	1 500	Vienai žemės ūkio valdai per metus
35 straipsnio 2 dalis	Gamintojų grupės: viršutinė riba, išreikšta per pirmuosius penkerius metus po pripažinimo parduotos produkcijos procentiniais dydžiais	5 %, 5 %, 4 %, 3 % ir 2 % (***)	Už atitinkamai pirmaisiais, antraisiais, trečiaisiais, ketvirtaisiais ir penktaisiais metais parduotą produkciją, viršijančią 1 000 000 EUR
		2,5 %, 2,5 %, 2,0 %, 1,5 % ir 1,5 %	Už atitinkamai pirmaisiais, antraisiais, trečiaisiais, ketvirtaisiais ir penktaisiais metais parduotą produkciją iki 1 000 000 EUR
	Bet neviršijant kiekvienų pirmųjų penkerių metų sumos	100 000 100 000 80 000 60 000 50 000	Už pirmuosius metus Už antruosius metus Už trečiuosius metus Už ketvirtuosius metus Už penktuosius metus
▼M5			
35a straipsnio 3 dalis	Didžiausia paramos restruktūrizavimui įgyvendinant bendro rinkos organizavimo reformą suma	 4 500 3 000 1 500	Vienai valdai 2011 m. 2012 m. 2013 m.
▼B			
37 straipsnio 3 dalis	Mažiausia išmoka dėl kliūties	25	Už vieną NŽŪPŽ hektarą
	Didžiausia išmoka dėl kliūties kalnuotoms vietovėms	2 250	Už vieną NŽŪPŽ hektarą

▼B

Straipsnis	Dalykas	Suma eurais arba lygis	
	Didžiausia išmoka vietovėms, kuriose yra kitų kliūčių	1 150	Už vieną NŽŪPŽ hektarą
38 straipsnio 2 dalis	Pradinė didžiausia *Natura 2000* išmoka, mokama ne ilgiau kaip penkerius metus	500 (****)	Už vieną NŽŪPŽ hektarą
39 straipsnio 4 dalis	Vienmečiai augalai	600 (****)	Už vieną hektarą
	Specializuotos daugiametės kultūros	900 (****)	Už vieną hektarą
	Kitas žemės naudojimas	450 (****)	Už vieną hektarą
	Vietinės veislės, kurioms gresia išnykimas ūkininkaujant	200 (****)	Už gyvulių vienetą
40 straipsnio 3 dalis	Gyvūnų gerovė	500	Už gyvulių vienetą
43 straipsnio 4 dalis	Didžiausia metinė priemoka dėl apželdinimo mišku prarastoms pajamoms padengti		
	— ūkininkams arba jų asociacijoms	700	Už vieną hektarą
	— kitiems fiziniams asmenims arba privatiems teisiniams subjektams	150	Už vieną hektarą
43 straipsnio 4 dalis, 44 straipsnio 4 dalis ir 45 straipsnio 3 dalis	— Pagalbos įveisimo sąnaudoms padengti intensyvumas	80 % (**)	Reikalavimus atitinkančių išlaidų 36 straipsnio a punkto i, ii ir iii papunkčiuose nurodytose vietovėse
		70 %	Reikalavimus atitinkančių išlaidų kitose vietovėse
		85 % (**)	Reikalavimus atitinkančių išlaidų atokiausiuose regionuose
46 straipsnis ir 47 straipsnio 2 dalis	*Natura 2000* ir metinė miškų aplinkosaugos išmoka		
	— mažiausia išmoka	40	Už vieną hektarą
	— didžiausia išmoka	200 (****)	Už vieną hektarą

([1]) 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

►M5 (*) Parama įsisteigimui gali būti skiriama mokant 40 000 EUR neviršijančią vienkartinę išmoką arba mokant palūkanų subsidiją, kurios kapitalizuota vertė negali viršyti 40 000 EUR. Bendra abiejų rūšių paramos suma negali viršyti 70 000 EUR. ◄

(**) Netaikoma valstybės valdomiems Azorų, Maderos, Kanarų salų, mažųjų Egėjo jūros salų, kaip apibrėžta Reglamente (EEB) Nr. 2019/93, ir Prancūzijos užjūrio departamentų teritorijose esantiems tropiniams arba subtropiniams miškams ir miškingoms vietovėms.

(***) Maltai Komisija gali nustatyti mažiausią pagalbos sumą tiems gamybos sektoriams, kurių bendras gamybinis pajėgumas ypač mažas.

►M5 (****) Šios sumos gali būti padidintos šio reglamento 16a straipsnyje nurodytų rūšių veiklai finansuoti ir kitais išimtiniais atvejais, atsižvelgiant į ypatingas sąlygas, kurios turi būti pagrįstos kaimo plėtros programose. ◄

▼M5

II PRIEDAS

16a straipsnyje nurodytų veiklos rūšių ir su prioritetinėmis sritimis susijusio galimo poveikio orientacinis sąrašas

Prioritetinė sritis: Prisitaikymas prie klimato kaitos ir jos švelninimas		
Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Azoto trąšų efektyvumo didinimas (pvz., mažesnis sunaudojimas, įranga, tikslusis ūkininkavimas), trąšų laikymo sąlygų gerinimas	26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas 39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Išmetamo metano (CH_4) ir azoto suboksido (N_2O) kiekio mažinimas
Energijos vartojimo efektyvumo didinimas (pvz., šilumos netekimą mažinančių statybinių medžiagų naudojimas)	26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas 28 straipsnis. Žemės ūkio ir miškininkystės produktų vertės didinimas 29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas	Išmetamo anglies dioksido (CO_2) kiekio mažinimas taupant energiją
Prevenciniai mechanizmai, kuriais siekiama išvengti neigiamo ekstremalių su klimato kaita susijusių oro sąlygų poveikio (pvz., apsaugai nuo krušos skirtų tinklų įrengimas)	26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas	Ekstremalių oro sąlygų neigiamo poveikio žemės ūkio gamybos potencialui mažinimas
Dirvožemio naudojimo veikla (pvz., žemės dirbimo metodai, tarpinių kultūrų auginimas, įvairi sėjomaina)	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Išmetamo azoto suboksido (N_2O) kiekio mažinimas; anglies dioksido sekvestracija; prisitaikymas prie klimato kaitos poveikio dirvožemiui
Žemės paskirties keitimas (pvz., ariamosios žemės pavertimas ganyklomis, ilgalaikis atidėjimas)	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos 41 straipsnis. Pelno nesiekiančios investicijos	Išmetamo azoto suboksido (N_2O) kiekio mažinimas; anglies dioksido sekvestracija
Ekstensyvusis gyvulių auginimas (pvz., gyvulių tankumo mažinimas) ir pievų priežiūra	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Išmetamo metano (CH_4) ir azoto suboksido (N_2O) kiekio mažinimas
Miško įveisimas, agrarinės miškininkystės sistemų kūrimas	43 ir 45 straipsniai. Pirmas žemės ūkio ir ne žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku 44 straipsnis. Pirmas agrarinės miškininkystės sistemų įkūrimas žemės ūkio paskirties žemėje	Išmetamo azoto suboksido (N_2O) kiekio mažinimas; anglies dioksido sekvestracija
Potvynių prevencijos ir valdymo priemonės (pvz., su pakrančių bei vidaus teritorijos apsauga nuo potvynių susiję projektai)	20 straipsnis. Žemės ūkio gamybos potencialo, kuriam pakenkė stichinės nelaimės, atkūrimas ir atitinkamų prevencinių priemonių įdiegimas	Su klimato kaita susijusių ekstremalių oro sąlygų neigiamo poveikio žemės ūkio gamybos potencialui mažinimas
Mokymas ir naudojimasis ūkių konsultavimo paslaugomis klimato kaitos srityje	21 straipsnis. Profesinis mokymas ir informavimas 24 straipsnis. Naudojimasis konsultavimo paslaugomis 58 straipsnis. Mokymas ir informavimas	Ūkininkų mokymas ir konsultacijų jiems teikimas, siekiant mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir prisitaikyti prie klimato kaitos
Miškų gaisrų ir su klimatu susijusių stichinių nelaimių prevencinės priemonės	48 straipsnis. Miškininkystės potencialo atkūrimas ir prevencinių priemonių įdiegimas	Anglies dioksido sekvestracija miškuose ir anglies dioksido (CO_2) išmetimo vengimas; klimato kaitos neigiamo poveikio miškams mažinimas

▼M5

Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Atsparesnių rūšių medynų auginimas	47 straipsnis. Miškų aplinkosauga 49 straipsnis. Pelno nesiekiančios investicijos	Klimato kaitos neigiamo poveikio miškams mažinimas
Prioritetinė sritis: atsinaujinantieji energijos ištekliai		
Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Biodujų gamyba naudojant organines atliekas (gamyba ūkyje ir vietinė gamyba)	26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas 53 straipsnis. Ne žemės ūkio veiklos įvairinimas	Iškastinio kuro pakeitimas; išmetamo metano (CH_4) kiekio mažinimas
Daugiamečiai energetiniai augalai (miško kirtimo atžalynai ir žolė)	26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas	Iškastinio kuro pakeitimas; anglies dioksido sekvestracija; išmetamo azoto suboksido (N_2O) kiekio mažinimas
Žemės ūkio/miškų biomasės perdirbimas atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybai	26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas 28 straipsnis. Žemės ūkio ir miškininkystės produktų vertės didinimas 29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas žemės ūkio ir maisto sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje 53 straipsnis. Ne žemės ūkio veiklos įvairinimas 54 straipsnis. Parama verslo kūrimui ir plėtrai	Iškastinio kuro pakeitimas
Atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos naudojant biomasę ir kitus atsinaujinančiuosius energijos išteklius (saulės ir vėjo energija, geoterminiai šaltiniai) įrenginiai/infrastruktūra	53 straipsnis. Ne žemės ūkio veiklos įvairinimas 54 straipsnis. Parama verslo kūrimui ir plėtrai 56 straipsnis. Pagrindinės paslaugos ekonomikai ir kaimo gyventojams 30 straipsnis. Žemės ūkio ir miškininkystės plėtros ir pritaikymo infrastruktūra	Iškastinio kuro pakeitimas
Informavimas apie atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir žinių apie juos sklaida	21 straipsnis. Profesinis mokymas ir informavimas 58 straipsnis. Mokymas ir informavimas	Informuotumo bei žinių didinimas, tuo pat metu netiesiogiai didinant kitos su atsinaujinančiaisiais energijos ištekliais susijusios veiklos veiksmingumą
Prioritetinė sritis: vandentvarka		
Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Vandenį taupančios technologijos (pvz., veiksmingos drėkinimo sistemos) Vandens saugojimas (įskaitant vandens nutekėjimo zonas) Vandenį taupantys gamybos būdai (pvz., pritaikyti derliaus nuėmimo būdai)	26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas 30 straipsnis. Infrastruktūra 28 straipsnis. Žemės ūkio ir miškininkystės produktų vertės didinimas 39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Efektyvaus vandens vartojimo gebėjimų stiprinimas ir vandens saugojimo gebėjimų stiprinimas
Pelkių atkūrimas Žemės ūkio paskirties žemės pavertimas pelkėmis	41 straipsnis. Pelno nesiekiančios investicijos 39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos 38 straipsnis. „Natura 2000“ išmokos	Vertingų vandens telkinių išsaugojimas; vandens kokybės apsauga ir pagerinimas

▼M5

Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Žemės ūkio paskirties žemės pavertimas miškų/agrarinės miškininkystės sistemomis	43 ir 45 straipsniai. Pirmas žemės ūkio ir ne žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku	Vandens kokybės apsauga ir pagerinimas
Nuotekų valymo įrenginiai ūkiuose ir perdirbimo bei prekybos veikloje	26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas 28 straipsnis. Žemės ūkio paskirties žemės ir miškininkystės produktų vertės didinimas	Efektyvaus vandens vartojimo gebėjimų stiprinimas
Pusiau natūralių vandens telkinių kūrimas Natūralių pylimų kūrimas Vingiuojančios upės	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos 57 straipsnis. Kaimo paveldo išsaugojimas ir modernizavimas	Vertingų vandens telkinių išsaugojimas; vandens kokybės apsauga ir gerinimas
Dirvožemio naudojimo veikla (pvz., tarpinių kultūrų auginimas, ekologinis ūkininkavimas, ariamosios žemės pavertimas daugiametėmis ganyklomis)	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Įvairių junginių, įskaitant fosforą, patekimo į vandenį mažinimas
Informavimas apie vandentvarką ir informacijos apie ją sklaida	21 straipsnis. Profesinis mokymas ir informavimas 58 straipsnis. Mokymas ir informavimas	Informuotumo bei žinių didinimas, tuo pat metu netiesiogiai didinant kitos su vandentvarka susijusios veiklos veiksmingumą

Prioritetinė sritis: biologinė įvairovė

Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Trąšų ir pesticidų nenaudojimas didelės gamtinės vertės žemės ūkio paskirties žemėje Ekstensyviojo gyvulių auginimo būdai Integruotoji ir ekologinė gamyba	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Įvairių rūšių augmenijos išsaugojimas, ganyklų apsauga ir išlaikymas
Daugiamečių pievų bei pakrančių ruožai ir biologiniai sluoksniai „Natura 2000“ valdymo planų kūrimas Biotopų/buveinių kūrimas/priežiūra „Natura 2000“ ir ne „Natura 2000“ teritorijose Žemės paskirties keitimas (ekstensyvioji ganyklų priežiūra, ariamosios žemės pavertimas daugiametėmis ganyklomis, ilgalaikis atidėjimas) Didelės gamtinės vertės daugiamečių augalų priežiūra Sodų pievose kūrimas ir išsaugojimas	38 ir 46 straipsniai. „Natura 2000“ išmokos 39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos 41 straipsnis. Pelno nesiekiančios investicijos 47 straipsnis. Miškų aplinkosaugos išmokos 57 straipsnis. Kaimo paveldo išsaugojimas ir modernizavimas	Paukščių bei kitų laukinių gyvūnų apsauga ir biotopų tinklo pagerinimas; kenksmingų medžiagų patekimo į gretimas buveines mažinimas; saugomų gyvūnijos ir augmenijos rūšių išsaugojimas
Genetinės įvairovės išsaugojimas	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Genetinės įvairovės išsaugojimas
Informavimas apie biologinę įvairovę ir informacijos apie ją sklaida	21 straipsnis. Profesinis mokymas ir informavimas 58 straipsnis. Mokymas ir informavimas	Informuotumo bei žinių didinimas, tuo pat metu netiesiogiai didinant kitos su vandentvarka susijusios veiklos veiksmingumą

Prioritetinė sritis: priemonės, kuriomis prisidedama prie pieno sektoriaus restruktūrizavimo

Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Parama su pieno produktų gamyba susijusioms investicijoms	26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas	Pieno sektoriaus konkurencingumo didinimas
Pieno perdirbimo ir prekybos veiklos gerinimas	28 straipsnis. Žemės ūkio ir miškininkystės produktų vertės didinimas	Pieno sektoriaus konkurencingumo didinimas
Su pieno sektoriumi susijusios inovacijos	29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas	Pieno sektoriaus konkurencingumo didinimas

▼M5

Veiklos rūšys	Straipsniai ir priemonės	Galimi rezultatai
Išmokos už pievas ir ekstensyvusis gyvulių auginimas; ekologiškų pieno produktų gamyba; išmokos už ilgalaikes pievas mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse; išmokos už ganyklas	39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	Pieno sektoriaus teigiamo poveikio didinimas
Prioritetinė sritis: su 16a straipsnio 1 dalies a, b, c ir d punktuose nurodytomis prioritetinėmis sritimis susiję inovaciniai metodai		
Inovacinė veikla, kuria siekiama įgyvendinti klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jo priemones	29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas	Išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas ir žemės ūkio sektoriaus prisitaikymas prie klimato kaitos
Inovacinė veikla, kuria siekiama remti atsinaujinančiųjų energijos išteklių kūrimą	29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas	Iškastinio kuro pakeitimas ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas
Inovacinė veikla, kuria siekiama stiprinti vandentvarką	29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas	Gebėjimų efektyviau vartoti vandenį ir gerinti vandens kokybę stiprinimas
Inovacinė veikla, kuria siekiama remti biologinės įvairovės išsaugojimą	29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas	Biologinės įvairovės nykimo stabdymas